Ժ. ՏԱՐԻ 2927 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 26 ՍԱՀՄԻ 4386 — 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1893 — 8 ՃԷՄԱԶԻԷԼ ԷՎՎԷԼ 1311 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԷԼ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آره ولك غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	150
» » Վեցամսեայ	75
» » Եռամսեայ	40
Օսմ. երկիրներ Տարեկան	56
» » Վեցամսեայ	28
Ընդհ. թղթատ. միութ. [illegible] Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց բաժանորդ [illegible] Դրուշ	50

Խմբագրութեան [illegible] նամակ կամ այլ գրութիւն [illegible] չի տրուիր:

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 4/16 ՆՈՅՄ. 1893

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԱՆՏԵՍ ԱՌՆՈՒԱԾ

Վերջին տարիներս մեր նախակրթարանաց մէջ դաս մը աւելցաւ, որուն անունն անգամ չկար մեր մանկութեան օրով: Կ'ակնարկենք Իրագիտութեան դասն, որ, աշակերտաց ըմբռնելու կարողութեան համեմատ, գիտական առարկայներ անոնց կը սորվեցնէ, ամենէն պարզ և շօշափելի առարկայներէ սկսելով, և գործածելով ամենէն բնական բացատրութիւնները: Շնորհիւ այս դասին, հիմա մեր 10—12 տարեկան տղայք բնագիտական, բուսաբանական, և կենդանաբանական, նոյն իսկ արհեստական ծանօթութիւններ կ'ընդունին, զորս մեր օրով 15—16 տարեկան դպրոցականներն անգամ չէին գիտեր:

Բայց անդին ուրիշ դաս մը, որոյ կարեւորութիւնը մեր մանկութեան օրով իսկ ճանչուած էր, անկէ ի վեր աւելի մեծ կշիռ մը ստացած չերեւիր դպրոցական յայտագիրներուն մէջ, Այս է Առողջաբանութեան դասը, մարդակազմութեան նախնական գիտելիքով: Կ'ենթադրուի թէ ասիկա զուտ գիտական դաս մ'է, և կը վերապահուի միջնակարգ վարժարաններուն: Բայց եթէ աճառի պատրաստութեան վերաբերեալ ծանօթութիւնք այլ եւս բնալուծութեան դասին չեն յատկացուիր, և տասնումէկ տարեկան տղոց կ'աւանդուին, նոյն տարիքին մէջ գտնուող աշակերտաց ինչո՞ւ համար գէթ նախնական տեղեկութիւններ չտրուին առողջութեան պահպանման վրայ: Եթէ այս երկու կարգի ծանօթութեանց մէջ կայ մէկն որ միւսին վրայ առաջնութիւն պէտք է ունենայ, խնդիր անգամ չի կրնար ըլլալ թէ առողջաբանութեան առարկայք պէտք է նախադասուին իրագիտական առարկայներէ: Եթէ գիտութեան ճիւղ մը կայ զոր մեծագոյն մասին օգուտը կը պահանջէ ժողովրդականացնել և կանուխէն տարածել, այս ալ անշուշտ առողջութեան պահպանման վերաբերեալ ճիւղը պէտք է ըլլայ: Առողջ ապրիլը վերջապէս մարդկութեան ամենամեծ նպատակակէտներէն մին է, և բարոյականի, նոյն իսկ կրօնի և կրօնական մատենից, պատուէրներն անգամ մասամբ ուրիշ բան չեն բայց եթէ մարմինը մաքուր պահելու և առողջ ապրելու պատուէրներ: Մովսիսական օրէնքն և անկէ բխած զանազան կրօնական օրէնքներ, ընդարձակ և ուրեք ուրեք չափազանց մանրամասն կանոնագիրներ են առողջաբանութեան, շատ հեղ ճիշդ տեղեկութեամբ բնախօսական և ախտաբանական ճշմարտութեանց: Առողջ ապրիլը Բնութեան բարձրագոյն նպատակին ամենէն յարմար ըլլալով, Բնութեան Արարչին ալ մեծագոյն նպատակներէն մէկն եղած է անշուշտ որ ամեն ներշնչեալ մատեանք այսքան կարեւորութիւն ընծայելով մանրամասնած են ուտելու, խմելու, կենցաղավարելու կերպերը: Տղայք ամենէն ամենէն աւելի պէտք ունին կանուխէն տոգորուելու առողջապահական ծանօթութեամբք. զի մանկութիւնն ամենուրեք ամենէն աւելի զոհ կուտայ մահուան, ոչ միայն որովհետեւ կարգ մը հիւանդութիւնք մանկութեան յատուկ են, այլ և զի տղայք, իրենց ծնողներէն, խնամակալներէն ու դաստիարակներէն յանցգաւ, ամենէն աւելի անզգոյշ կ'ապրին, ամեն տարիքէ աւելի մանկութեան մէջ կը գործուին անխոհեմութիւնք որք առողջութիւնը կը վտանգեն: Բայց երբեւ պայծառ արդիւնք մեր վերջին տարիներու կրթական յառաջդիմութեան, մեր տղայք աւելի գիտեն աճառի մէջ ձէթի միւրին ու սոտային կամ բօղասին բաղադրութիւնը, քան նոյն քառակուսի պատուական նիւթին կիրառութիւնն ի պահպանութիւն մարմնոյ բարեկեցութեան: Սովրած են, փառք Աստուծոյ, թէ ցորենն ինչպէս կը ցանուի, կը հնձուի, կ'աղացուի, կը խմորուի և հաց կ'ըլլայ. բայց ե՞րբ, ո՞րչափ և ինչպէս պէտք է ուտեն հաց, ասիկա իրենց բնազդին թողուած է: Ձիւնին սքանչելի գծագրութիւններուն վրայ աւելի բան գիտեն, քան թէ լոկ գուլպայով նոյն ձիւնին վրայ չվազվզելու և իրենց պապակը ձիւն ուտելով չյագեցնելու բնախօսական կարեւորութեան վրայ:

Բայց թողունք տղայքը: Նոյն իսկ մեծերն ո՞րքան բան գիտեն առողջաբանութեան վրայ: Բացարձակ ագիտութիւնը կամ անտարբերութիւնն այս մասին երեւան կուգայ մանաւանդ համաճարակներու ժամանակ, երբ զարմանալի բաներ կը լսենք ու կը տեսնենք շատերու վարած կեանքին վրայ, որ մշտակայ պայքար մ'է առողջաբանութեան ամենէն տարրական ճշմարտութեանց դէմ: Բժիշկներէն կը սպասուի որ այս բաները ժողովրդեան սովրեցնեն: Անոնք իրենց պաշտօնն այնպէս կ'ըմբռնեն թէ աւելի պէտք են հիւանդութիւնները դարմանելու համար, քան ժողովուրդն հիւանդութեանց դէմ զգուշացնելու համար, որ ատեն բժիշկներուն և դեղագործներուն պէտք չէր մնար: Գիտական հեղինակութիւններն ու դասագիրքերն անմատչելի են ժողովրդեան մեծագոյն մասին: Եկեղեցականներն իրենք ալ այս մասին ժողովրդեան ամենամեծ մասէն աւելի բան չեն գիտեր: Ո՞րն է ուրեմն առողջաբանական ծանօթութիւնները տարածելու միջոցը: Ժողովրդային աժան հրատարակութիւններ և լրագիրներ միջոց մ'են, բայց ի՞նչ կը գործեն ընթերցասիրութեան ճաշակի պակասութեան դէմ: Չափահասները շատ բան փորձառութեամբ սովրած են և կը սովրին: Բերնէ բերան, կիսկատար, բայց վերջապէս գաղափար մը կը ստանան ընդհանուր առողջապահութեան վրայ: Բայց փորձառութեան դասերը միշտ սուղ են, և շատ օգտակար կ'ըլլար եթէ, եւրոպեան նախակրթարանաց մէջ եղածին պէս, մեր նախակրթարանաց մէջ եւս միջոց գտնուէր կանուխէն տղոց տալու կարեւոր պատուէրներ առողջապահութեան վրայ, ուսումնական այնչափ միայն բացատրութեամբ որչափ իրենց մտքին զարգացման աստիճանը թոյլ կուտայ:

Մնաց որ, նոյն իսկ մեր նախակրթարանաց վարժապետները պէտք ունին առողջապահութեան վրայ հիմնական գաղափար մը ստանալու: Այս օրերս առիթ ունեցանք թաղային երկու նախակրթարաններ տեսնելու, երկուքն ալ աղքատ թաղերու մէջ: Բայց միոյն մէջ, ամեն աշակերտք ջրոյ աւազանին քով կախուած երկու գաւաթներէ ջուր կը խմեն, միւսին մէջ ամեն աշակերտ իւր յատուկ գաւաթն ունի տունէն բերած, և նոյն իսկ երկու եղբայրներ նոյն գաւաթէ ջուր չեն խմեր: Գաւաթներն այլ և այլ ձեւով են, մեծագոյն մասը 20 ական փարանոց բիւրեղեայ, կամ 40—60 փարանոց՝ ծեծած երկաթէ: Աւասիկ տարրական զգուշութիւն մը, զոր վարժապետին հոգածութեան կը պարտինք: Միոյն մէջ, ճեմիշք լուացուելու համար ջուր չունին: Միւսին մէջ, ճեմիշէ ելնողներն ոչ միայն ջուր ունին լուացուելու, այլ և գեղին հոտաւէտ աճառ, և մեծ ու փոքր սրբիչներ որք շաբաթը քանի մը անգամ կը փոխուին: Վերջապէս, միոյն մէջ տղայք ջրամբարի ([illegible]) ջուր կը խմեն, միւսին մէջ յատկապէս բերուած լաւ ջուր: Ինչպէս ըսինք, երկու դպրոցներն ալ աղքատ թաղերու մէջ են, և համեմատաբար միեւնոյն եկամուտներն ունին, նոյն աղբիւրներէ բխած: Տարբերութիւնք կախում՝ ունի ո՛չ թէ նիւթական միջոցներուն այլ վարիչներուն զանազանութենէն:

Բ. Բ.

ՀՆՏԱԽՏԻ ԴԷՊՔԵՐ

Կը լսենք թէ Սկիւտար, Ճեմարանին մօտ, Գասըմ Աղա փողոցին մէջ, նախընթաց օր միեւնոյն տունէն երկու մեռեալ հանուեր է, երկուքն ալ հնտախտէ մեռած, մին տարիքոտ անձ մը, և միւսն անոր հարսը:

Արդի համաճարակին ժամանակ, առաջին անգամն չէ որ միեւնոյն տունէ մէկէ աւելի մեռեալ կը հանուի, երկուքն ալ նոյն ախտանշաններով մեռած: Այս ցաւալի դէպքեր պէտք է ջնջեն յետին տարակոյսները տիրող հիւանդութեան բնութեան և տեսակին վրայ: Ստամոքսի կամ աղեաց հիւանդութիւնք, թունաւորմունք և հնտախտիկը ([illegible]) կրնան պատճառել փորհարութիւն, փսխունք, նոյն իսկ մահ, Բայց [illegible], այս կարգի հիւանդութեանց մէջ, բուն հնտախտն է միայն: Եւ բուն հնտախտը միայն կրնայ վարակելոց 100էն 50էն աւելի մահցնել, ինչպէս դժբախտաբար կը տեսնենք արդի համաճարակին մէջ:

Գիտելի ուրիշ պարագայ մը որ Պաշտօնական Յայտարարութենէն երեւան կուգայ, վարակելոց բազմութիւն է, որք օրական 40ն անցած են վերջին օրերս, մահն 100էն 50—60ի մէջ ըլլալով: Ուրեմն, ո՛չ թերահաւատութեան տեղի կայ, ո՛չ անզգուշութեան:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՒՍՏՐԻԱ Նոր նախարարապետ Վինտիշ Կրեց իշխանն արդէն ներկայացուցինք մեր ընթերցողաց: Զարմանալին այն է որ Թաաֆֆէ կոմսի վարչութեան յաջորդող նոր վարչութեան մէջ ամենէն ուշադրաւ անձնաւորութիւնն ո՛չ թէ նախարարապետն է այլ նիւթական նախարար Տքթ. Ֆոն Բլէնէր, ազատական գերման կուսակցութեան, որոյ անունն յաճախ յիշուած է Աւստրիոյ Խորհրդարանին և Պոհեմիոյ Նահանգային ժողովոյն վիճաբանութեանց մէջ, և որ գլխաւոր հակառակորդն էր նախորդ վարչապետ Թաաֆֆէ կոմսին: 1841ին ծնած է Պոհեմիոյ Էկէր քաղաքին մէջ, Գերման ծնողքէ, և իւր հայրն ալ ելմտական գործոց նախարար եղած էր: Փարիզ և Լոնտոնի աւստրեան դեսպանութեանց քարտուղարի պաշտօն վարած է իւր երիտասարդութեան մէջ, և 1873էն ի վեր իւր ծննդավայրին առեւտրական սենեկին երեսփոխանն է Աւստրիոյ Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ: Զբաղած է մասնաւորապէս տնտեսական և դրամային խնդիրներով, և քաղաքական գործոց մէջ միշտ եռանդեամբ պաշտպանած է Պոհեմիոյ Գերմանաց իրաւունքները: 1887ին հիմնեց գերմանական ընդդիմադիր կուսակցութեանց միութիւնն, որոյ պետն եղաւ, և յորժ անոր, ժամանակին նախարարապետէն ետքն ամենէն ազդեցիկ անձն էր Ռայխսրաթին մէջ: Ունի կարեւոր հեղինակութիւններ, [illegible] վրայ, —[illegible]. —[illegible]. Այս վերջին գործ կարեւոր ուսումնասիրութիւն մ'է գործաւորական կուսակցութեան վրայ: Թէեւ ընկերական մարդ չէ, բայց ուղղամիտ և պարկեշտ անձ մ'է, անժխտելի արժանեաց տէր: Նախկին մաճառ նախարարի մը աղջկան հետ ամուսնացած է:

Կրթական և կրօնական նախարարն է Լեհ մը, Տքթ. Սդանիսլաւ Մատէյաքի, 1841ին ծնեալ ի Կալիչիա: Ռուսիոյ և Բրուսիոյ Լեհերուն հետ բաղդատմամբ, արդարեւ բաղդաւոր են Կալիչիոյ Լեհերն, որք քաղաքականապէս կարեւոր դիրք ունին իրենց բնավայրին մէջ, և չէ թէ մէկ, այլ քանի մը նախարարներ միանգամայն կ'ունենան օրուան կառավարութեան մէջ, իբրեւ ապացոյց իրենց տարրին բռնած կարեւոր դիրքին Աւստրիոյ Խորհրդարանին մէջ: Տքթ. Մատէյաքի իրաւագիտութիւն ուսաւ ի Լեմպերկ և Քրաքովիա, և 1864ին դատաւոր անուանեցաւ: Յետոյ իւր ծննդավայրին քաղաքապետն եղաւ, և 1879ին անդամակցեցաւ Ռայխսրաթին: Կալիչիոյ Նահանգային ժողովոյն ալ անդամ է, ուր կը ներկայացնէ մեծ կալուածատէրց դասն: Իրաւագիտական խնդրոց վրայ հեղինակութիւններ ունի: Թէ՛ բարեկամաց և թէ հակառակորդաց համարումը կը վայելէ իւր ընկերական ձիրքերով: Քաջ ատենաբան է: Նորակազմ նախարարութեան մէջ կայ ուրիշ Լեհ մը, Եաւորսքի ասպետն, որ Կալիչիոյ շահերուն ներկայացուցիչ անպաշտօն նախարար մ'է, 1825ին ծնեալ, և իրաւագիտութեան Տոքթոր Վիեննայի Համալսարանէն: Քանի երեք տարիէ հետէ անդամ է Ռայխսրաթի, ուր քանի մը յանձնաժողովներու անդամակցած է: Մանաւանդ հինգ տարիէ ի վեր նախագահն է Լեհական Ակումբին, որ իւր ներշնչմանց կը հետեւի:

Առեւտրական նախարար Կունտաքքար Վիւրմպրանդ կոմս թունդ Գերման է, 1838 ին ծնած համանուն զօրավարին որդին: Ինքն եւս երիտասարդութեան ժամանակ հեծելոց հարիւրապետ էր. բայց կանուխէն թողուց զինուորական ասպարէզն, և իւր կալուածոց մատակարարութեամբ զբաղեցաւ: 1869 էն ի վեր անդամ է Ռայխսրաթի, մերթ իբրեւ երեսփոխան Կրացի առեւտրական սենեկին, մերթ իբրեւ ներկայացուցիչ Շթիրիոյ նահանգին մեծ կալուածատէրց: 1880 էն ամենէն աւելի ուշադրութիւն հրաւիրեց, համարձակապէս առաջարկելով որ գերմաներէնն ըլլայ միակ պաշտօնական լեզուն Աւստրիոյ մէջ: Այս առաջարկ չընդունուեցաւ, որով չեխերէնը Պոհեմիոյ մէջ, լեհերէնը Կալիչիոյ մէջ, և ուրիշ լեզուներ իրենց նահանգներուն մէջ պաշտօնական են՝ գերմաներէնի հետ մէկտեղ: Վիւրմպրանդ կոմս նշանաւոր հնագէտ մ'է, որ կարեւոր երկասիրութիւններ հրատարակած է Աւստրիոյ մէջ գտնուող հռոմէական հնութեանց վրայ:

Վինտիշ Կրեց կոմսի նախարարութիւնը բաղկացեալ է հինգ պաշտպանողականէ և չորս ազատականէ, որոց մին լեհ և երեքը գերման: Մնաց որ, նախարարաց ամենքն ալ նոր չեն: Թաաֆֆէ կոմսի նախարարութենէն չորս անդամք կը շարունակեն իրենց պաշտօնները նոր վարչութեան մէջ: Աւելորդ է ըսել թէ անոնց մէջ արտաքին գործոց նախարար և պատերազմական գործոց նախարար չկան, զի այս պաշտօնք հասարակաց մէջ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ համար, և առանձինն ո՛չ Աւստրիոյ, ո՛չ Հունգարիոյ վարչութեան մէջ կը պատկանին: Երեք նախարարք որոց գլուխը Քալնոքի կոմս, կը վարեն Տէրութեան երկուց մասանց քաղաքական, զինուորական ու դրամային կամ տնտեսական հասարակաց գործերը:

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ Յ'ԱՓՐԻԿԷ. — Մինչ Սպանիա տակաւին կը զբաղի իրեն այնքան մօտ գտնուող Գապիլ ցեղերուն հետ, Անգլիա ամսուան մը ճամբով հեռի Հարաւային Ափրիկէի մէկ անկիւնն իւր հիմնած նոր գաղթավայրը պաշտպանեց ափրիկեան ուրիշ կատաղի տարրի մը յարձակումներուն դէմ, և վճռական հարուած մը տուաւ այն տարրին: Նախընթաց երեկոյեան սուրհանդակաւ առնուած անգլ. լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Հարաւային Ափրիկէի անգլ. ընկերութեան զօրքերը նոր և վճռական յաղթութիւն մը տարած են Լօպէնկուլայի զօրաց վրայ: Անոր մայրաքաղաքը կրակի տուած են, և վառօդի ու փամփուշտի մթերանոցներն օդն հանած են Անգլիացիք: Վերջնագիր գրած են առ Լոպէնկուլա որպէս զի դայ անձնատուր ըլլայ, եթէ կ'ուզէ վայելել անգլ. պաշտպանութիւն: Անգլիացւոց և իրենց բնիկ դաշնակցաց կորուստք շատ աննշան են, մինչ թեթեւազէն արագահարուած անգլ. թնդանօթք ահեղ կոտորած պատճառեր են թշնամի բանակին մէջ:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ. — Երէկ ծանուցինք թէ Ամերիկայի մէջ նահանգային պաշտօնէութեանց ընտրութիւնն ի նպաստ Հանրապետականաց վերջացած է: Ասիկա անախորժ անակնկալ մ'եղաւ ժողովրդական տիրող կուսակցութեան համար, Պ. Քլիվլէնտ միայն մէկ ամիսէ ի վեր պաշտօն կը վարէ, և նահանգապետներու, նահանգային դատաւորներու և այլ պաշտօնեաներու ժողովրդային ընտրութեան մէջ, իւր կուսակցութիւն կը յաղթուի: Թէեւ ասկէ չի հետեւիր թէ արծաթի և մաքսի խնդիրներուն վրայ ընտրողաց կարծիքը փոխուած է, բայց կ'ըսուի թէ ընտրողք այս քուէով ուզած են ցոյց տալ թէ վարչական բարենորոգման շուտափոյթ կատարման փափաքող են: Ամենէն կարեւոր դէպքն է որ Պ. Մաք Քինլի Ինք, հռչակաւոր մաքսերուն հեղինակն, այս անգամ յաջողած է Օհայոյի նահանգապետ ընտրուիլ: Ուրիշ տեղեր ալ ժողովրդական կուսակցութեան պատկանող նահանգապետներու փոխարէն հանրապետականներ ընտրուած են:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԼՐՏԵՍՔ. — Անցեալներն ի Քիլ ձերբակալուած երկու Ֆրանսացւոց հարցաքննութիւնը դրական արդիւնք տուեր է: Անոնք խոստովաներ են թէ ֆրանսական սպայակոյտի անդամ սպաներ են, և թէ իրենց ուղեւորութեան նպատակն էր գերմանական ծովային կամ ցամաքային ամրութեանց գծագրութիւնն հանել, ինչպէս որ գտնուած է իրենց վարձած զբօսանաւին մէջ:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ. — Ֆրանսայէն մինչեւ հիմա իտալական մանրուք դրամ Իտալիա ղրկուած չէ, այն գերազանց պատճառաւ որ Փարիզի մէջ գումարուած Լատինական Միութեան որոշմունք Ֆրանսայի կառավարութեան կողմէ ի գործ չեն կրնար դրուիլ մինչեւ որ Ֆրանսական Խորհրդարանէն չվաւերացուին: Երբ վաւերացումը տեղի ունենայ, միւս չորս Տէրութեանց հան-

---

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (81)

ԺԻՒԼ ԼԵՌՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՄԵՌԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԱԿՈՒՄԲԸ

Առշիպալ սեղանին վրայ դրաւ գաւաթը:

—Աստուա՜ծ իմ, պարոններ, ներում պիտի խնդրեմ այն տարօրինակ եղանակին համար որով հոս առաջնորդուեցաք:

—Օ՛հ, մարքիզ, շնո՞րհ:

—Այո, գիտեմ որ այս բան կրնար անկանոն, անհեթեթ երեւնալ առաջին ակնարկով:

—Բայց երկրորդ ակնարկով՝ ոչինչ աւելի բնական:

—Արդէն, պէտք է խոստովանիմ թէ իմ կողմէ եղած այս բռնութիւն ձեզ համար ապացոյց մըն է ձեզ հետ ծանօթանալու մեծ բաղձանքիս:

Կոնիկլու անմիտ ծիծաղ մը արձակեց:

—Ի՞նչ, իրա՞ւ... կը փափագէիք մեզ ճանչնա՞լ...

—Անշուշտ, և կը յաւելում թէ այս բաղձանքին մասնակից են բարեկամներէս շատերն ալ...

—Զարմանք, ըսաւ Կոնիկլու:

—Մեր վրայ խօսա՞ծ էին ուրեմն ձեզի, հարցուց Միւֆլիէ:

—Երկար ժամանակէ ի վեր...

—Եւ եթէ անխոհեմութիւն չըլլար հարցունելը, ի՞նչ ըսած էին ձեզ: Գիտէ՞ք, միշտ հաւատ ընծայելու չէ [illegible]:

Միւֆլիէ շուրթերը խածաւ: Մէկ [illegible] բերնէն փախած էր:

—Բայց, պարոններ, ապահով եղէք, յարեց Առշիպալ, թէ այդ [illegible], ինչպէս կ'ըսէք այնքան վսեմութեամբ, ամենեւին աննպաստ չէին ձեզի...

—Կարելի չէ՛, ըսաւ Կոնիկլու միամտաբար:

—Սիրելի Մարքիզ, կ'ըսէր իմ բարեկամներէս դերկոմս մը երկու օր առաջ, չէք գիտեր ինչ կորովի և խելացի մարդեր ծածկուած կը գտնուին մեր երկու հերոսներուն արտաքին քիչ մը անհեթեթ կերպարանքին տակ:

—Հերոսնե՜ր: Դերկոմսը հերոսնե՞ր ըսաւ:

—Այո... Գիտէ՞ք, շարունակեց դերկոմսը, ասոնց պէս մարդոց հետ կարելի է աշխարհը գրաւել:

—Օ՛հ, քիչ մը չափազանցութիւն է, ըսաւ Միւֆլիէ համեստօրէն:

—Բայց ո՛չ... հազիւ թէ ճշմարտութիւնն է: Ըսէք, պարոն Միւֆլիէ, դիւցազնական գործեր չէ՞ք կատարած:

—Աստուա՜ծ իմ... Գիտէք... ամենուն պէս:

—Մէկ հատը միայն պիտի յիշեցունեմ ձեզ: Ժուանվիլի մէջ էր:

—Համմէ՛:

—Անբնակ տուն մը կողոպտելու զբաղած էիք...

Միւֆլիէ գլուխը ցցած էր և Առշիպալին կը նայէր իր խոշոր զարմացած աչուըներովը:

—Մէկը վտանգ կայ ըսաւ: Այն միջոցին դուք պատի ժամացոյց մը ունէիք թեւերնուդ տակ: Դրացիները վազեցին: Անոնցմէ մէկը ճամբանիդ կը գոցէ. առանց փոյթ ընելու այնքան դժուարաւ ձեռք ձգուած գոյքին արժէքը, վեր կ'առնէք եւ ձեր հակառակորդին գանկին կը նետէք յիշեալ ժամացոյցը:

—Հը՛, հը՛, հազաց Միւֆլիէ, որ բաւական խռոված էր:

—Ամենէն հետաքրքրաշարժն այն է թէ, ըսին ինծի, ժամացոյցը արիաբար դիմադրեր է բախման, և թէ մեքենան ամենեւին չէ աւրուեր: Իրաւ է որ մարդը ութ օր ետքը մեռեր է հիւանդանոցը, բայց ժամացոյցը կը բանէր: Ես ճշմարիտ քաջագործութիւն կ'անուանեմ ասիկա:

Միւֆլիէ, որուն կոկորդը կը սեղմուէր, քանի մը բառեր թոթովեց դժուարութեամբ:

—Անշուշտ... չեմ ըսեր թէ... Սակայն...

—Համեստութիւն չուզեր: Մենք մեզի ենք: Ձեր Կոնիկլու բարեկամն ալ...

Կոնիկլու երեսը ծամածռեց. անցեալն մէկ վերյուշումը կը նախազգար, բան մը որ, ի բաց առեալ արժանապատուութիւնը, շատ չափաւոր կերպով միայն հաճելի էր իրեն:

—Կը յիշէ՞ք, սիրելի պարոն Կոնիկլու, Քոլոմպցի պառաւ կինը որուն վիզը գալարեցիք մէկ ձեռքով, մինչ միւսովը կը խառնէիք անոր գրպանները... կը յիշէ՞ք, ըսէք:

—Արդարեւ... այո... ատանկ բան մը ըլլալու է...

—Եւ որովհետեւ պառաւը կը մաքառէր, զայն խեղդելու չափ սեղմելու բարեսրտութիւնն ունեցաք...

Կոնիկլու կանանչցաւ, բան մը որ անշուշտ իր շիկնելու եղանակն էր համեստութեամբ:

Միւֆլիէ կորսնցուց իր պաղարիւնը:

—Ա՛հ, բայց... ինչո՞ւ մեզի կը պատմէք այդ սուտումուտ բաները, ըսաւ թեթեւ դողդոջով մը, որ սակայն դիւրահասկնալի էր:

—Նախ, յարեց Առշիպալ, որ կը պահէր իր քաղաքավար պաղարիւնութիւնը, ապացուցանելու համար թէ անծանօթներ չէք ինծի... յետոյ՝ հասնելու համար ձեզմէ խնդրելիք ծառայութեանս...

Կոնիկլուի երեսը շողաց անուշ յօյսով մը:

—Ա՛հ, գո՞րծ մը կայ ընելիք, գոչեց: Պաղեցնելիք մէ՞կը կայ:

—Բէ՛հ, ոչ, ըսաւ Առշիպալ, չեմ ուզեր վտանգաւոր գործ մը առաջարկել ձեզ...

—Օ՛հ, եթէ այդ գործին ետեւը դրամ կայ...

—Ամեն բան ձեր ուզածին պէս պիտի ըլլայ, ապահով եղէք, սիրելի պարոններ: Բայց նախ կրնա՞մ վստահ ըլլալ ձեր վրայ:

—Ուրիշ ըսելիք ունի՞ք, մռմռաց Միւֆլիէ:

—Իրաւունք ունիք, սակայն հիմակուընէ խոստանալու էք թէ պիտի զգուշանամ ձեզ նման մարդոց անփափուկ գործ մը առաջարկելէ:

—Քիթերնուս կը խնդաք, ըսաւ Միւֆլիէ կարուկ կերպով:

—Աստուա՜ծ չընէ... Ձեզի չարիք ուզող մարդու մը երեւոյթ ունի՞մ... Եւ կեցէք, հիմակ պիտի ապացուցանեմ իմ դիտաւորութիւններուս բարութիւնը:

Թոմերվիլ գրպանը խոթեց ձեռքը և շատ մը պլլուած թուղթեր դուրս հանելով դըրաւ սեղանին վրայ: Բնազդական շարժումով մը Կոնիկլու ձեռքն երկնցուց:

—Ահա, յարեց Թոմերվիլ, քանի մը հազար ֆրանք որ ձեզի յատկացուած են:

—Մէ՞կը մէջտեղէն վերցնելու է:

—Բայց, սիրելի պարոն Միւֆլիէ, դուք ամեն բան եղերական կերպով կ'ըմբռնէք, այդ բանին երբեք չեմ սպասեր գլխու և սիրտի տէր մարդէ մը... Այս քանի մը դրամները խնդրոյն մէկ կողմը կը ներկայացունեն:

—Ա՛հ, ուրիշ կո՞ղմ մըն ալ կայ, ըսաւ Կոնիկլու, որ երկնցուցած ձեռքը չուզելով ետ քաշեց:

—Ճշմարիտ հաճոյք մը պիտի զգամ ձեզի ցուցունելով զայն:

—Ո՞ր.

—Հոս իսկ...

Միւֆլիէ կասկածոտ աչքով շուրջը նայեցաւ: Առշիպալ միշտ անդրդուելի էր:

—Մինակ կը խնդրեմ ձենէ, սիրելի պարոն, որ ձեր առջեւ պարզուելիք տեսարանին վրայ բնաւ հաւանութեան և արժգունութեան նշան չցուցունէք...

Միւֆլիէ և Կոնիկլու արագ ակնարկ մը փոխանակեցին: Անակնկալները չէին սիրեր:

—Պահ մը կը հաճիք լռութիւն պահել, այնպէս չէ՞, ըսաւ Առշիպալ:

—Անշուշտ, պատասխանեց Միւֆլիէ դժուարաւ:

—Հազար շնորհակալութիւն: Հիմակ, եթէ ինծի հաւատ կ'ընծայէք, քիչ մը ետ քաշուեցէք և երեսնիդ ամբողջովին լոյսին մէջ մի՛ բռնէք: Անշուշտ աւելի լաւ է որ գալիք անձը չտեսնէ ձեր դէմքը, կամ տարտամ կերպով միայն որոշէ:

Երկու աւազակներն առանց ընդդիմանալու հնազանդեցան... և հեռացան սեղանէն: Առշիպալ ոտքի ելաւ և քանի մը մոմեր մարեց, որով երկու մարդերը մնացին երազանքի նպաստաւոր կէս մութի մէջ:

—Վերջին խօսք մը, աւելցուց Առշիպալ. բացարձակապէս ազատ կը թողում ձեզ, եթէ փափաքիք, խառնուիլ տեղի ունենալիք խօսակցութեան: Ամենեւին չեմ ուզեր ձեր կամքին վրայ բռնանալ: Իմ հիւրերս էք, այսինքն ուզածնիդ ընելու ազատ:

Տեսակ մը մռլտուք պատասխանեց իրեն. մարքիզը անշուշտ հաւանութեան նշան մը մեկնեց զայն, և առանց սպասելու, զանգակն հնչեցուց: Ծառայ մը ներս մտաւ:

—Սպասած անձս եկա՞ւ, հարցուց Առշիպալ:

—Այո, պարոն մարքիզ:

—Խնդրեցէք որ ներս մտնայ:

Մեր երկու բարեկամները շատ զուարթ վիճակ մը չունէին:

(Շարունակելի)

բային գանձարաններուն մէջ հաւաքեալ իտալեան արծաթ մանրուքը պիտի յանձնուի Իտալիոյ՝ իւրաքանչիւր անգամուն կէս միլիոնէն մինչեւ 10 միլիոն ֆր․ի չափով։ Այս գումարի փոխարէնն Իտալիա կիսովին ոսկւով, կիսովին փոխանակագրով պիտի հատուցանէ մինչեւ երեք ամիս։ Իւրաքանչիւր առաքման հաշիւը մաքրուելէն ետքը միայն տեղի պիտի ունենայ նոր առաքում։ Մինչեւ երեք ամիս, Իտալիա 100ին 2½ տոկոս պիտի վճարէ։ Եթէ հաշուոյն կարգադրումն երեք ամսէն անցնի, տոկոսն 3½ի պիտի բարձրանայ։ Այս կարգադրութեան շնորհիւ, իտալեան կառավարութիւնը պիտի չկարենայ անուղղակի փոխառութիւն մ'ըրած ըլլալ այս գործողութեամբ։ Իտալիա նոր արծաթ դրամ պիտի կոխէ իր ընդունած մանրուքին փոխարէն միայն, և ոչ աւելի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆՔ

Խառն Ժողովն ի նիստ գումարուեցաւ երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ, և բաց ի յարաբերական խնդիրներէ ու ամսական գանձերու վերաքննութենէ, զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։

Ժողովը տեղեկանալով Կրօնական Ժողովոյ յայտարարութենէն թէ Մամիկոնեան Գեր․ Աբրահամ եպիսկոպոսի քարոզչութեան պաշտօնէ դադարեցման և Սիս վերադառնալու մասին որոշում մը չէ տրուած և թէ ազգ․ լրագրաց մէջ այս մասին տարբեր հրատարակութիւնք տեղի ունեցած են, որոնց ազդարարել լրագրաց որ յետ այսորիկ վարչական խնդրոց վրայ չկանխեն և սպասեն ժողովներու որոշմանց և պաշտօնական յայտարարութեանց, գիտնալով որ հակառակ պարագային մէջ պատասխանատուութիւն պիտի հրաւիրեն իրենց վրայ։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան անդամներէն Տօքթ․ Պէկեան էֆէնտի հրաժարական մատուցած էր։ Ժողովն անընդունելի գտաւ հրաժարականն և որոշեց հրաւիրել զինքը շարունակելու իր պաշտօնը։ Որոշուեցաւ նաև հրաւիրել Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը Քաղաքական Ժողովոյ յառաջիկայ նստին՝ խորհրդակցելու համար Հիւանդանոցի կանոնագրի գործադրութեան խնդրոյն վրայ։

Ժողովը տեղեկանալով որ Յովակիմ Քէմհաճեան, Խոսրով Թօփհանէեան և Մկրտիչ Գրիգորեան անուն անձերն՝ հակառակ իրենց ուղղուած ազդարարութեանց, չեն ուզեր յանձնել Սամաթիոյ Ս․ Գէորգ եկեղեցւոյ դպրաց դասուն վերաբերեալ Վազֆի տումարը, գոյքը և հաշիւներն և կը շարունակեն ինքն ինքնին գանձել կալուածոց հասոյթներն, որք մի միայն եկեղեցւոյ պայծառութեան և անոր աշխատաւոր դպրաց համար սահմանեալ են, իրենց այս ընթացս վարմանց համար անպարժան գտաւ զանոնք թէ՛ Սամաթիոյ և թէ՛ ուրիշ ո և է եկեղեցւոյ մէջ դպրութեան հոգաբարձու պաշտօն վարելու։

Ասկից զատ Տնտեսական Խորհրդոյ կողմէ յայտագրով մը տեղեկութիւն տրուած էր թէ Բերայի Ս․ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ սեպհական հրկիզեալ թաղաբոնին տեղ կառուցանելի կալուածին շինութիւնը սահմանեալ գումարէն աւելի ծախքով մը պիտի կարենայ աւարտիլ, և Խառն ժողովոյ որոշմամբ բացատրութիւն պահանջուած էր Բերայի Թաղ․ Խորհրդոյ ատենապետէն։ Թաղական Խորհուրդը բացատրութեան գիր մը ուղղած ըլլալով, Ժողովն ուշադրութեան առաւ զայն և՝ անբաւական գտնելով տրուած բացատրութիւնը, որոշեց Բերայի Թաղական Խորհրդոյ, Պարտուց հատուցման յանձնաժողովոյ և Տնտեսական Խորհրդոյ դիւանները հրաւիրել Քաղաքական Ժողովոյ յառաջիկայ նստին խորհրդակցելու և անօրինելու համար կարեւորը։

Տնտեսական Խորհուրդն երէկ իւր սովորական նիստը գումարելով Ղալաթիոյ Խորհրդարանին, զբաղեցաւ իւր օրակարգի վրայ գտնուած խնդիրներով։

ԴԱՍԱՏՈՒ

Ուսումնական Խորհուրդէն վկայեալ երիտասարդ մը՝ հիմուտ ձայնագրութեան եւ եկեղեցական երաժշտութեան, ինչպէս նաեւ կրօնական գիտութեանց, պատրաստ է դասախօսել այդ նիւթերու վրայ, թէ տանց եւ թէ վարժարաններու մէջ, ի հարկին զաւակներն ալ երգել տալու պատրաստ։ Դիմել «Արեւելք»ի Խմբագրատունը։

890 2–4

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ
1894 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս․ ՓՐԿՉԻ ԱԶԳ․ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀԱՅՈՑ
ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԵՐՎԻՉԵՆ

Կը ծախուի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, Կ․ Պոլիս, Մեծ-Նոր-Խան, միջնայարկ, Թիւ 48, 49, 50, եւ բոլոր գրավաճառաց քով։

Հոգաբարձութեան կնիքը չը կրող օրինակներն անվաւեր են։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ
Ընդ փոյթ հրատարակելի

Ներքին լուրեր

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ․—(Պաշտօնական Զեկուցում)․ Մինչեւ այսօր հիւանդանոցին մէջ դէպք չէ պատահած։ Սէլիմիյէ զօրանոցին մէջ երկու դէպքեր պատահած են, Պոլսոյ Նաւահանգստի վաշտին մէջ՝ մէկ, Նաւային զինուորներէն՝ ինը և ցամաքային զինուորներէն՝ մէկ։ Նաւային զինուորներէն երկու մահեր պատահած են և Հայտար Փաշայի հիւանդանոցին մէջ՝ երկու։ Երկու հիւանդներ ալ ապաքինած են։ Նոյնպէս նոր դէպքեր պատահած են, ի Խասքէօյ՝ ութ, յԷյուպ՝ մէկ, ի Ղալաթիա՝ մէկ, ի Սկիւտար Սէլիմանիյէ թաղին մէջ՝ մէկ, ի Սուլթան Ահմէտ՝ մէկ, ի Տէմիրգաբու մէկ, ի Սալքըմ Սէօյիւտ՝ հինգ, ի Ջիբլիֆաար՝ քարափանց գործաւորներէն՝ մէկ, ի Պէշիկթաշ՝ Բէշիր Էֆէնտի խանին մէջ՝ մէկ, Եուքրէ Գարուի մէջ՝ մէկ, ի Թօփխանէ՝ երկու, Ազապ Գաբուի մէջ՝ մէկ, ի Գասըմ փաշա՝ մէկ, Այազմայի մէջ՝ մէկ և ի Թուզլաճըլար՝ մէկ։ Ասոնցմէ առաջուան հիւանդներէն տասնըինը մահեր պատահած են։ Միւս հիւանդներուն առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

Գումար, քառասունըմէկ դէպք և քսանըչորս մահ։

ԿԱՅՍ․ ՄԷՆՇՈՒՐ․— Կայս․ անձնական Գանձուն Նախարար Վսեմ․ Միքայէլ փաշայի շնորհեալ Վէզիրութեան աստիճանը վաւերացնող կայս․ Մէնշուրի ընթերցումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի օր Ն․ Վսեմութեան բնակարանին մէջ յՕրթաքէօյ։ Կայս․ Մէնշուրը պիտի տանի Վեհ․ Սուլթանի սենեկապետներէն Մէհմէտ պէյ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ․— Սեբաստիոյ կուսակալութիւնն հեռագրած է թէ Նոյեմբեր 2ին եւ Ամասիոյ ու շրջակայից մէջ քոլերայի ո և է դէպք ու մահ չէ պատահած։

—Հոկտ․ 31էն Նոյեմ․ 1, Իսկիլիպի մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։

—Իզմիրի ու Տէնիզլիի մէջ տասնը հօթը օրէ ի վեր հանրային առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։ Տէնիզլիէն հինգ ժամ հեռուն գտնուած Պոլատն գաւառակի մէկ գիւղին մէջ մէկ դէպք ու երկու մահ։

—Մինչեւ Նոյեմ․ 1, Պասրայի մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։

—Գօնեաի Արզլուխանը գիւղաքաղաքին մէջ Նոյեմ․ 1ին՝ 2 մահ։ Նոյեմ․ 2ին՝ 1 մահ։ Վեց հիւանդներ ապաքինած են։

—Մուսուլի Սալահիյէ գիւղաքաղաքին մէջ Հոկտ․ 29ին՝ 1 դէպք ու 2 մահ։ Հոկտ․ 31ին՝ 1 դէպք ու մէկ մահ։

ԲԱԹԱՆԹ․ — Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ, բաժանմ․ տրոց ենթարկուած այն անձինք որոնք երկարատեւ հիւանդութիւն մը կրած ըլլան, այդ տուրքը վճարելէ ազատ պիտի մնան որչափ ժամանակ որ չեն կրցած աշխատիլ։ [illegible]

ՊԷՆՏԵՐԸ․ — Վերջերս Պէլկրատ զրկուած յանձնաժողովոյն գնահատման համեմատ, Պէնտերու մեծ ջրամբարին նորոգման համար 300,000 ղրշ․ ծախք կերեւնայ։ Այս ծախքը պիտի հոգացուի Էվգաֆի Նախարարութեան սնտուկէն։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ յունաց Նախորդ մետրապօլիտ Տ․ Կալլիքէն հրաժարական տուած էր Կիւմիւշխանէյի մետրապօլիտութեան պաշտօնէն որ յանձնուած էր իրեն։ Ֆէնէրի Պատրիարքարանի Սինոդն յիշեալ մետրապօլիտի այս հրաժարականը իբր անկարգապահ ընթացք մը նկատելով, հրաւիրեր է զինա ութ օրուան մէջ ետ առնելու իր հրաժարականը։ (Առաջնորդութենէ փախչող մեր եկեղեցականներուն ականջը խօսի)։

ՆԱՒՈՒՂԻՆԵՐ․ — Ծովային Նախարարութիւնը կանոնական ծրագիր մը պատրաստած է՝ Նաւահանգստի վերատեսչութեան տրամադրութեանը ներքեւ նաւուղիներու վարչութիւն մը հաստատելու համար։ Այդ ծրագիր Բ․ Դրան մատուցեալ յանձնուած է Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղին, որ նկատողութեան առած է զայն։

ԱՆՏԱՌԱՑ, հանքաց և երկրագործութեան Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողով մը կազմուած է իւր պաշտօնը գծող յատուկ հրահանգով մը։ Յանձնաժողովին Նախագահն է նոյն Նախարարութեան օգնական Հիւսէյին Հիւսնի էֆէնտի և անդամներն են՝ Մէքթուպճի Ապտիւլլաթիֆ էֆէնտի և հաշուակալութեան օգնական Բասիմ պէյ։ Անտառաց, հանքաց և երկրագործութեան յատուկ պաշտօնէից ընտրութեան պահուն այդ երեք ճիւղերու մասնագիտաց ժողովէն մէկ մէկ ներկայացուցիչ պիտի գտնուի յանձնաժողովին մէջ։

ԿՐԷՏԷԻ կուսակալի փոխանորդ Վսեմ․ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշայի աչքերը դարմանելու համար ականաբոյժ Տօքթ․ Մէլինճեան երէկ Կրէտէ ուղեւորեցաւ։

ԷՎԳԱՖԻ Նախարարութեան Պէյթ-իւլ-Մալի Գասսամ Հիլմի էֆէնտի, կըսէ Սաատէթ, շատ մը սնտուկներու մէջ, որք Վազֆի և որբերու յատուկ են, գտած է 750,000 ղրուշի հին թղթադրամներ եւ տասը հազար ոսկւոյ մօտ քօնսօլիտէներ։ Ասոնք ժամանակին հնչուն դրամի չէին փոխուած։ Հիլմի էֆէնտի նկատելով որ ասոնց համար որոշեալ պայմանաժամն հասած է և Վազֆն ու որբերը պիտի վնասուին, յայտագրած է նախարարութեան, որպէսզի խնդիրը Բ․ Դրան մատուցուի։

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ Խորհուրդը քննելով որթալուիճի համար պատրաստուած կանոնագիրն, որ 60 յօդուածներէ կը բաղկանայ, շատ ընդարձակ գտեր է զայն եւ որոշեր է որ 10 15 յօդուածով կանոնագիր մը պատրաստուի ժողովրդեան համար հասկնալի լեզուաւ մը։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ ծանուցած է որ առանց արտօնութեան ոչ ոք խուզարկութիւն կատարէ հնութիւններ գտնելու համար եւ հակառակը գործողներն օրինաց տրամադրութեանց ենթարկուին։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղը դատեր է Բազարքէօյ գաւառակի Օրթաքէօյ գիւղացի Մարտիրոսօղլը Մինաս, Թօփալ Մանուկ և Ճամկէօզ Յակոբ անուն անձերն, որք Կէմլէքլիկի հեծելազօրքերէն Քիւրտ Մուսթաֆայի սպանութեան գործին համար ամբաստանուած էին։ Քիւրտ Մուսթաֆա այդ գիւղը գացած էր տրոց գանձման համար։

Ամբաստանեալներէն Մինաս՝ սպանութիւնը կանխամտածութեամբ գործած ըլլալուն համար մահուան դատապարտուեր է․ իսկ Մանուկ ու Յակոբ իբրեւ թեւադրէ՛՝ երեքական տարուան չղթայակապ աշխատութեան։

—Պրուսայի շրջակայ մէկ գիւղին մէջ Քիւրտ Իպրահիմ անուն մարդ մը սպաններ է թէ՛ իւր կինն և թէ՛ իւր զոքանչը։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ․—Ատանայի գաւառական թերթին մէջ կը կարդանք թէ իմացուելով որ Հաճընի Գազզիլ անուն տեղը մէկ քանի աւազակներ զինեալ վիճակի մէջ կը պտըտին, ոստիկան-զինուորաց յիսնապետ մը և մէկ քանի ոստիկան-զինուորներ ղրկուեր են զանոնք ձերբակալելու համար։ Աւազակաց կողմէ պարպուած հրացաններէն յիսնապետն սպաննուեր և ոստիկան զինուորներէ մին ալ վիրաւորուեր է։ Ասոր վրայ ոստիկան-զինուորի մը հետ զինուորներ ղրկուեր են այդ տեղը։

ՄԷՀՄԷՏ ԷՖԷՆՏԻ, նախորդ Տէֆթէրտար Էնկիւրիի, երէկ Միտիլլի ուղեւորեցաւ տեղւոյն ձիթապտուղի տասանորդի տրոց նկատմամբ ինչ ինչ քննութիւններ կատարելու համար։

ԱՐՂԸՆԻի գաւառակին բնակիչներէ մին ծրագիր մը մատուցանելով ձեռնհաս իշխանութեան յայտարարած է որ տեղւոյն հանքէն ելած պղինձներու իւրաքանչիւր օխաէն, որ յարդ 19 ղրշ․ 30 փարայի ապրանք կ'ըլլայ, վեց ղրուշի խնայողութիւն մը պիտի ըլլայ՝ եթէ աշխատութեանց վարձքը կանխիկ վճարուի։ Նոյնպէս եթէ հանքը ուղղակի շահագործուի 4 ղրուշի խնայողութիւն մը եւս ձեռք պիտի բերուի։ Առաջարկած է նաեւ որ Արղընիէն 22 ժամ հեռուն գտնուած Քէպան մատէնի զրտաբանին մէջ եղէ մեքենայ մը զրուելով պըղինձի տախտակներ պատրաստուին, աւելի խնայողութիւնք ձեռք պիտի բերուին։ Այդ միջոցներով ծախքը մինչեւ երեք ղրշ․ երեսուն փարայի պիտի իջնէ և Անատօլուի ներսերը իւրաքանչիւր օխան տասը ղրշ․ի ծախել կարելի պիտի ըլլայ։

ՇԷՅԽ-ԻՒԼ-ԻՍԼԱՄԻ դրան կիցը գըտնուած ընդարձակ գետին մը և երեք-չորս տուներ պիտի գնուին նոյն պաշտօնատան կցուելու համար։

ՍԷՆԱՅԻ վարժարանն աւելի բարեկարգելու և յառաջադէմ վիճակի մը մէջ գնելու նպատակաւ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար կազմեալ յանձնաժողովն իւր խորհրդակցութիւններն աւարտելու վրայ է։

ՊԱՃԱՐԱԽՏ․— Պրուսայի Նահանգին այլ և այլ տեղերուն մէջ պաճարախտ երեւան ելած է։

ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ․— Կայս․ Իրատէի մը համաձայն, կրթական Նախարարութիւնը պաշտօնեայներ յատկացուցած է քննելու համար մայրաքաղաքիս նախնական վարժարաններու առողջապահական վիճակը։ Այդ քննիչներ երէկուընէ սկսան գործադրել իրենց պաշտօնը։

ՃԷՄԱԼ ՊԷՅ, նախկին ոստիկանապետ Իզմիրի ու Պէյրութի, Ատանայի ոստիկանապետ կարգուած և իւր պաշտօնատեղին ուղեւորած է։

ԲԵՐԱՅԻ պատժական ատեանը վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Պէշիկթաշի Թրամուէյի կառապաններէն Հասանը, և Գասըմ ու Եուսուֆ անուն անձերն, որք Խալիլ անուն մարդու մը մահուանը պատճառ եղած էին։

Նոյնպէս վեց ամսուան բանտարկութեան՝ Տէօքմէճի Գառնիկ անուն անձն՝ որ իւր հեծած ձիով գետինը տապալած էր Իպրահիմ անուն խոհարարն և անոր մահուանը պատճառ եղած էր։

ՀՐԵԱՅ հասարակութիւնը կայս․ Իրատէով արտօնուած է դպրոց մը կառուցանել ի Քիոս, 400 քառակուսի կանգուն գետնի մը վրայ։

ՕՍՄ․ ՊԱՆՔԱՅԻ ընդհ․ տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդի ի մօտոյ մեկնման լուրը անհիմն է եղեր։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾՔ․— Հելլենական Իղղըէլլը Վառէ առագաստանաւը, որ Սեւ ծովէն կուգար արմտիք բեռցած, նախընթաց առաւօտ Պէյքոզ Լիմանի մօտ բուռն հովէ մը մղուելով՝ զարնուեցաւ Բանքէլէնիք ընկերութեան Պիլոնիէի շոգենաւուն, որուն 300 ոսկւոյ չափ վնաս պատճառեց։ Պիլոնիէն կրցաւ իր ճամբան շարունակել եւ երէկ առաւօտ Պոլսոյ նաւահանգիստը մտաւ․ սակայն ճամբան նաւաստիներէն մին կայմին վրայ ելած ըլլալով, հովին սաստկութենէն ծով ինկաւ եւ խղդուեցաւ։ Իղղըէլլը Վառէ առագաստանաւն որ նոյնպէս վնասուած է, Գավաք գնաց նորոգուելու համար։

—Ղալաթիոյ ծովային շրջանակներուն մէջ զրոյց կը շրջի թէ առագաստանաւ մը ընկղմեր է ի Տէրքօս, և մէջը գտնուողներն ալ խղդուեր են։

—Նախընթաց օր Պոլսոյ նաւահանգիստը հասնող անգլիական Օսուըն շոգենաւուն նաւապետը կը պատմէ թէ Վօսփորի բերնէն 40 մղոն հեռուն նշմարեր է՝ իր կայմաններէն զրկուած առագաստանաւ մը որուն մէջ ոչ ոք կը գտնուէր։

—Անգլիական Էլլըբօրոլ շոգենաւը որ Գավաք հասաւ, Սինօպի մօտ արկածեալ մակոյկէ մը ազատած էր ութ հոգի զորս իր հետ բերաւ։

ԶԵՂԾՈՒՄ․—Գօնեայի Իտարէի ժողովն դատած է Ինէօնիւ գիւղախումբին նախորդ միւտիր Օսման պէյն, որ 44000 ղրուշի գումար մը իւրացուցած էր։ Օսման պէյ դատապարտուած է չորս ամսուան բանտարկութեան և այդ գումարի հատուցման։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան պաշտօնէութիւնը իր բնակութիւնը Թարապիոյ ամարանոցէն Բերայի դեսպանատունը կը փոխադրէ այսօր։ Նոյն դեսպանատան երրորդ քարտուղար Պ․ Պօնաւոէ Ամերիկայի ֆրանսական դեսպանատան երրորդ քարտուղար անուանուած ըլլալով, այսօր կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Բարիզ, անկից իր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար։

ՍԻՆՈՊԷՆ կը գրեն թէ այսօրերս մեծ քանակութեամբ Թօրիք, բալամուտ եւ սկումրի ձուկ կորսացուի։

ՋԻՒՆ․—Աֆիոն Գարահիսարի ու շրջակայից մէջ վերջին օրերս ձիւն տեղացեր է։ Նոյնպէս Էնկիւրիի կողմերը։

ԳՕՆԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ անցեալները Նիյտէ գաւառին Արապ Կէտիկի անուն տեղը մէկ քանի ձիաւորներ յարձակեր են Մէրսինէն ի Կեսարիա ապրանք փոխադրող ձիավարներու վրայ եւ ապրանքներու մէկ մասն յափշտակեր են։ Կեսարիաէն ու Նիյտէէն ոստիկան-զինուորներ ղրկուեր են որք այդ ձիաւորները կը հալածեն։

ՄԱՅՐԱՍՊԱՆ․—Երէկ պատմեցինք թէ ի Պրուսա Եօմէր անուն մարդ մը իւր մայրէն սպաննած է։ Նորագոյն տեղեկութեանց համաձայն, Եօմէր հարցաքննուելով յայտարարեր է թէ մայրն յոռի վարմանց մէջ գտնուելով՝ իւր պատւոյն արատ բերեր է եւ այդ պատճառաւ գործեր է այդ ոճիրը։

ԹԹԵՆԻՆԵՐ․— Իսքէնտէրունէն կը գրեն թէ 1303 տարիէն ի վեր 3241 արտավար տեղւոյ վրայ 138,200 թթենիի տունկեր տնկուած են։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն երէկ տասներհինգական տարուան չղթայակապ աշխատութեան դատապարտեց Թօմա եւ Հաճի Մէհմէտ անուն անձերը։ Ասոնցմէ առաջինը Պէյքօզի շրջակայ Բօյօնէզ գիւղին մէջ Նանիօղլը Քարօն սպաննած էր․ Հաճի Մէհմէտ ալ Ունգարանի կողմն Սալիհ էֆէնտի անուն անձն սպաննած էր։

ՌԱՇԻՏ ԷՖ․, գործակատար Սելանիկի, Մանասդըրի, Քարբերդի, Պրուսայի և Տիարպէքիրի կուսակալութեանց, յետ երկար հիւանդութեան երէկ մեռաւ իւր տան մէջ՝ ի Պէյլէրպէյ։

ՈՒՐՖԱՅԻ գաւառին Թղթակցութեանց տնօրէն կարգուած է Ահմէտ էֆէնտի։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ, ՃԱՐՏԱՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԵՒ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ 1889 ի

[illegible]
ԿԸ ՇՆՈՐՀԷ ՈՍԿԻԷ ՄԻՏԱԼԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆ ՄԸ
Սա Պարոն Ս. ԹՐԻՔՈՍ,
ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ
Խմբակ Ե.—ԴԱՍ 73
ԸՆԴՀ. ՏՆՐ. ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԵԱՆ Ն. ՊԻՈՒԺ
Նախագահ խորհրդոյ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ Ս. ԹԻՌԱՐ

ՓԱՐԻԶ, 29 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1889

Փարիզի վերջին ցուցահանդէսին մէջ, հելլենական ճարտարագործութեան այս բերքին տըրուած բարձր գնահատում պատիւ կը բերէ ոչ միայն պատրաստողին, այլ հելլենական ճարտարագործութեան։

Գաղափար մը կազմելու համար այն մեծ յաջողութեան կարեւորութեանը վրայ զոր հելլենական ճարտարագործութիւնը այս մրցավայրին վրայ կը շահի Պ. Թրիքոսի բոնեակովը, կը բաւէ ըսել թէ միայն բոնեակ պատրաստողներու տրուած չորս ոսկի միտալներէն երեքը ֆրանսացի գործարանատէրեր շահած են եւ մէկն ալ Պ. Թրիքոս։ Այսքան փայլուն գնահատումէ մը ետք, ամէն դրուատիք աւելորդ է։ Ուրեմն անօգուտ կը կարծենք խօսիլ բոլորովին մասնաւոր այն գնահատումներուն վրայ որք եղած են Պ. Թրիքոսի բոնեակին՝ Վիեննայի, Պոստոյի ցուցահանդէսներուն ինչպէս նաեւ Օլիմպական ցուցահանդէսին կողմէ, այս վերջնոյն հիմնուելէն ի վեր։

Թուրքիոյ միակ ներկայացուցիչները Պ. Պ. ՏՈՒՔԱՍ ԵՂԲԱՐՔ,
Կ. Պոլիս, Ժանաթիա, Ալեքսիատի խան, Թիւ 17

ԹԷՓԷ-ՊԱՇԸԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

Ֆրանսական խումբն այս գիշեր պիտի ներկայացունէ ՄԻՄԻ (MIMI) Վօտվիլ երեք արարուածով, առաջին անգամ ներկայանալի ի Բերա։

ԱԶԴ

Ս. Եկեղեցւոյս Վազֆէն Իսկիւտար Իճատիյէ Թենսուֆ փողոց 2 և 4 Թիւ տուներն ասկէց առաջ Խորհրդոյս կողմանէ ի վաճառ հանուած էին․ այժմ յիշեալ տուներուն 55 (յիսունհինգ) օսմ. ոսկի գին տուող կայ․ ուստի ով որ սոյն գնէն աւելի բարձր գընով ծախու առնել կուզէ, թուականէս մինչեւ մէկ ամիս պարտի դիմել ի Խորհրդարան Ս. Եկեղեցւոյս ամէն ուրբաթ եւ կիրակի օրերն մինչեւ առաւօտեան ժամ 4։

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Պէշիկթաշի.

Ատենադպիր Ատենապետ
Մ. Ա. ԽԻՒՏԱՎԵՐՏԵԱՆ Ա. ԽՈՐԱՍԱՆՃԵԱՆ
Պէշիկթաշ 891
30 Հոկտեմբեր 1893 2—6

ԴՈՒՐԲԵԱՆԻ

ՊԱՏԿԵՐՆ հրապարակ ելած է Ֆէյլիսի լուսանըկարչատունէն․ գին 3 ղրշ․ կը վաճառուի բոլոր գրավաճառաց քով․ իւրաքանչիւր օրինակ կնիքս կը կրէ․ ընօրինակողը պատասխանատու են։ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԵԱՆ Ա. տետրն հրապարակ ելած է Արամեան տպարանէն եւ ձրի կը տրուի․ հրատարակութիւնը պիտի աւարտի բաժանորդագրութեամբ․ բաժանորդագինն է 8 ղրշ․ յետ տըպագրութեան 10 ղրշ․ դիմել Կ. Պոլիս Պալենց գըրատունը։ ՀՄԱՅԵԱԿ ՔԱՀԱՆԱՅ ԼԻՒՍԻՐՃԵԱՆ

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 14 Նոյմ. —Ծերակոյտին մէջ, ատենապետ Պ. Շալմէլ-Լաքուռ եռանդուն խօսքերով յիշեց ռուսական նաւախմբին այցն։ «Համոզուած ենք թէ երկուց երկրաց համակրանքը տեւական պիտի ըլլան։ Ծերակոյտը Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր և կայսերական գերդաստանին կը մատուցանէ իւր մեծարանքն։ Այս բարձր բարեկամութեան առթիւ բերկրութեամբ կը տեսնէ խաղաղութեան պահպանման յոյսն և նոր երաշխաւորութիւն մը քաղաքակրթութեան բարեաց պահպանման համար։ Ջերմ ծափահարութիւնք, յետ որոյ նիստը վերջացաւ։ Երեսփոխանաց Ժողովոյ մէջ երիցութեան կարգաւ ատենապետութեան գահը բազմող սպիտակահեր ծերունին Պ. Պլան ըսաւ թէ Ջարին կողմէ առ Պ. Քառնօ ուղղեալ «անմահ հեռագիրը» վեհանձնութեան նշան մ'է։ Երկուց երկրաց նըզակակցութիւնը կը նուիրագործէ, և կը հաստատէ անոնց խաղաղասէր զգացումները։ Ֆրանսա այլ եւս մինակ չէ։ Իւր քով ունի մեծ և հզօր ազգ մը։ Ապագայի մասին ո՛ և է հոգ տածելու չէ, և կրնայ պահպանել իւր բոլոր յոյսերը։ (Ջերմ ծափեր։)

ՊԱՆԿՔՈՔ․ — (Թայմզ)— Ֆրանսական վարչութիւնն ուղեց բնիկները պարտաւորել որ ձրի աշխատութիւններ կատարեն Մեքոնկի եզերքն, և աշխատիլ չուզողներու վրայ կրակ ըրին։ Ասոր վրայ, լեռնական ցեղերը դարձան Ֆրանսացւոց դէմ, որք չեն իշխեր անոնց վրայ յարձակելու, զի բնիկ զօրքերն եռանդ չեն ցուցներ։

ՄԱՏՐԻՏ․—Լրագիրք կը պախարակեն նախարարութեան ընթացքը Մարոքի մասին։ Մարոքի վեհապետին ծանուցագիրն անբաւական կը համարին։ Նախարարական փոփոխութիւն հաւանական է։

ՊԵՐԼԻՆ․— Ջարին եղբայր Վլատիմիր մեծ-դուքս և իւր կին Բոցտամ հասան, ուր կայարանէն ընդունեցին զիրենք Կայսրն ու Կայսրուհին, յետոյ գացին կայսերական Նոր Պալատը։

ՄԻԼԱՆ․ — Բալնոքի կոմս հոս եկաւ Մոնցայէ։ Իրեն հետ էին Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարն և Վիեննայի իտալեան դեսպանը։

ԱԹԷՆՔ․—Գէորգիոս Թագաւոր հանդիսաւոր ունկնդրութեան ընդունեց Ավէլան ծովակալը, և յետոյ անոր զրահաւորն երթալով փոխադարձ այցելութիւն ըրաւ։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 4 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԻՐՔ		
3 ամիս Լոնտրայի վրայ		109 ⅛
3 » Փարիզի	»	22 90
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ		
Երէկ երեկոյ գոց. [Միւտ. Դ. Սէրի]		24 11 ½
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	24 12 ½
Կէս օրին		24 12 ⅛
Թահվիլաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ		— —
» » ժամ 5ին		— —
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ		
Փոխառ. Թրքն.	Սէրի	56 —
»	»	34 50
»	»	26 —
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ		
Ըսսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	— —
Քրէտի Լիոնէ	» »	7 20
Պանք տը Քօնս	» »	3 05
Օսմ. Շանժ է վալէօր	» »	4 10
Ռէժի	Օսմ. Ոսկի	17 27
Թրամուէյ	»	595
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ	»	305
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	88 25
Բաժնեթուղթ Լաւքիօնի		39
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 20
Անգլիական ոսկի	»	110 10
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	107 16
Ըմբէրիալ	»	90 05
Քրիմեք	»	51 14
Իսպան. Թղթադրամ	»	8 70
Մէճ. արծաթ [տարր.]	»	107 35
Մանր արծաթ	»	103
Մէթալիք	»	97
Թասֆիյէ	»	— —
Ցոլոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	5

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 15 Նոյեմբեր	
Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 12
» » 4 ½ %	104 70
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 25
Օսմ. Մաքս. արժեթուղթ	495 62
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	448 12
Օսմանեան Երկաթուղի	87 75
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	404 37
Պանք Օթօման	588 12
Քրէտի Լիոնէ	771 25
Իտալական Ռանթ 5 %	79 60
Եգիպտական միացեալ	506 25
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 160
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	413 75
ԼՈՆՏՈՆ, 15 Նոյեմբեր	
Անգլ. քօնսօլիտէ	98 43
Օսմ. » Սէրի Դ.	22 06
» » » Ա.	56
» » » Բ.	34 50
» » » Գ.	23 75
Օսմ. փոխառութիւն 1871	98 50
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	96 50
Պանք Օթօման	13 43
Այտընի երկաթուղի	13 50
Գասապայի երկաթուղի	14
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	100 37
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	— —
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոշիլտ)	103 75
Հելլենական 5 %	36
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 362
ՊԵՐԼԻՆ, 15 Նոյեմբեր	
Օսմանեան երկաթուղի	83
Օսմ. Ռէժի	— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 200
» Փարիզի »	80 45

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻՒԹ ՊՈՒՐՍ

ԲԱՐԻԶ, 16 Նոյեմբեր	
Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 13
Եգիպտական միացեալ	— —
Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 31
Օսմ. երկաթուղի	87 75
Օսմ. Ռէժի	405
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	495
Բրիօրիթէ Թիւրք	— —
Պանք Օթօման	588 75

ԲԺՇԿԱԿԱՆ

ՍՆՈՒՆԴԻ ԴՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ [*]

Ախորժակը բնական ազդումներէ յառաջ եկած բաղձանք մ'է որ ստամոքսէն կը ծնի միշտ․ մեր ախորժակն երկու բանի մէջ կը կայանայ, անօթութիւն և ծարաւութիւն, այսինքն անօթութեան ախորժակը ուրիշ բան չէ բայց եթէ ուտելու բաղձանքը, իսկ ծարաւի ախորժակն ալ խմելու բաղձանքն է․ գիտականապէս, անօթութիւն և ծարաւութիւն միշտ կենաց յարատեւ պահպանութեան համար եղած գործողութիւններ են, այնպէս որ առանց անոնց կեանքը գոյութիւն չունի․ օրինակի համար եթէ անօթութեան ախորժակը չըլլար, այն ատեն կերակուրէ զուրկ պիտի մնայինք, մինչ կեանքերնուս պահպանութեանը համար միշտ կերակուր ուտելն անհրաժեշտ է։ Ճաշակը և ախորժակը երբեք չփոխելու չէ իրարու հետ, այնպէս որ ճաշակի յարմար եկածը միշտ անյարմար է ախորժակի կիրառութեան համար․ ճաշակն ալ թէեւ բնական բաղձանք մ'է, սակայն այս բաղձանքը անցողական կերպով ինքնին կրնայ յագեցում տալ։ Ոչ միայն մենք՝ այլ և կենդանիք ալ այս բնական բաղձանքն ունին մինչեւ իսկ իրենց հիւանդութեանց միջոցին, ինչ բանի և ինչ բան ուտելու պէտք ունենալնին միայն բնազդմամբ կը գըտնեն։

Մարսողութիւնը սնունդները արեան վերածելու գործողութիւնն է և կը կատարուի ստամոքսին մէջ 2—3 ժամէն և սա երկու կերպով կը վերջանայ, Նոյնացմամբ (assimilation) և վտարմամբ (desassimilation)։ Նոյնացումը ([illegible]) այն գործողութիւնն է որով սննդեան մէկ մասը մեր մարմնոյն հետ կը միանայ և այս՝ կենդանային կազմութեան տեսակէտով՝ կարեւոր է, իսկ վտարմամբ, անոր մէկ մասն ալ դուրս կ'արտաքսի, այսինքն այն մասը որ արդէն արիւն պիտի ըլլայ նոյնացմամբ, խորշերու կողմէ կը ծծուի և այն մասերը որք այլեւս անպէտ են՝ աղեաց ճամբով կ'արտահանուին միշտ։

Բանի որ սննդեան վրայ խօսեցանք, կ'արժէ մի քանի դիտողութիւններ ալ երախայից սննդեան վրայ ընել։ [illegible] — Երախան կաթէն կտրուելէն վերջ, այլեւս կրնայ ուրիշ տեսակ սնունդներ տրուիլ տակաւ առ տակաւ, սակայն այս մասին ուշադրութիւն կը հրաւիրեմ այն ծնողաց որք երբեմն իրենց անհոգութեամբ, կամ աւելի եւս տգիտութեամբը անուշադիր կ'ըլլան ուտեստի մասին և այսպէսով կը վնասեն իրենց խեղճ փոքրիկներուն, տալով անոնց անմարսելի և վնասակար կերակուրներ և տեսակ տեսակ ըմպելիներ։ Ծնողք ընդհանրապէս իրենց զաւակները կազդուրելու բնական ցանկութիւնն ունենալով, պատրաստ են միշտ կերակուր տալ անոնց, եթէ կաթէն բոլորովին կտրուած են, բայց այնպիսի կերակուրներ՝ որք չափազանց սննդարար և դիւրամարս ըլլալու են։ Տղայ մը քանի որ մեծնայ՝ պէտք է որ իրեն տրուելիք ուտեստն իր կազմին և ստամոքսի ուժին հետ համեմատական ըլլայ, այսինքն թէ՛ միշտ նայելու է որ մարսողութիւնը չը խանգարի և ասոր

(*) Շարունակութիւն երեքշաբթի թիւէն եւ վերջ։

ՀՐԴԵՀԻ ու ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ու ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2.794,012

ՆՈՐԹ ՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,099,030

„Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած Գումարն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ փափագողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 ^ս սենեակներն, առ ԳԻԼՈՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՒԲԵԱՆ, Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեան:

Ա. ու Ի. ու Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

ԳՈՆԻԱՔ

Ա. ու Ի. ու Ե. ու ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՍՊԱՌՈՒՄ ՀԱՐԱԶԱՏ ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽԱՂՈՂԻ ԳԻՆԻԷՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ

ՑԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ Ն. Վ. ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ (15 Դեկտ. 1892)
ԱՐՔՍՈՒՆԵԱՑ Ն. Թ. Բ. ԹԱԳԱԺԱՌԱՆԳ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՍԻ (16 Յունվ. 1893)
ԵՒ ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՑ

Գրաւոր յանձնարարութիւններով վաւերացեալ թէ՛ ներքին և թէ արտաքին նշանաւորագոյն բժիշկներէ եւ քիմիագէտներէ որոց անուանքը տեսնուին իւրաքանչիւր շիշի վրայ փակցուած վկայագիրներուն մէջ.

ՍՊԱՌՈՒՄ.—Արտաքին յանձնարարութիւնք եւ առաքում վերջամսեայ 1892ին հոկտեմբեր ամսոյն սկիզբէն մինչեւ 1893ի ապրիլ սկիզբը. 12,314 ՍՆՏՈՒԿ եւ 219 ՏԱԿԱՌ ԳՈՆԵԱՔ հաւաստեալ պաշտօնական գրութեամբ Պիրէայի նաւային գործակալաց, այսինքն Բանելլ'նիոնի, Խըտիվիէի, Լոյտի, Ֆրէսինէի, Մեսաժըրիի, Իտալական Ֆլորիոյի շոգենաւային ընկերութեանց.

ՍՌԱՔՄՈՒՆՔ.—Եգիպտոս, Կարմիր ծովուն եզերք (Սուաքիմ, Մասուա եւ այլուր), Փորթ Սայիտ, Աթէն՝ Արտրիոյ, Պէրութ, Լաթաքիա, Իսքէնտէրուն, Կիպրոս, Սուսամ, Սազըզ, Իզմիր, Կրէտէ, Միտիլի, Տարտանէլ, Ալնոբոս, Սէլանիք, Փորթօլաղօ, Դադալա, Տէտէ-Աղաճ, Կ. Պոլիս, Օրտու, Սինոպ, Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռուսաստան, Իպրայիլ, Կալաց, Սուլինա, Բէօսթէնճէ, Մէսուին, Ալպանիա, Թիրիէսդ (Գերմանիոյ համար) այսինքն.

Փանելլ'նիոնի շոգենաւերով սնտուկ 4,042 տակառ 94.—Խըտիվիէի շոգենաւերով սնտուկ 5,704 տակառ 65.—Ռուսական շոգենաւերով սնտուկ 1,729 տակառ 47.—Լոյտի շոգենաւերով սնտուկ 436 տակառ 6.—Ֆլորիոյի շոգենաւերով սնտուկ 185 տակառ 7.—Ֆրէսինէի շոգենաւերով սնտուկ 174.—Մեսաժըրիի շոգենաւերով սնտուկ 44: Գումար ընդ ամենը սնտուկ 12,314, տակառ 219:

Առագաստաւոր նաւերով, այլ եւ այլ միջոցներով, որպէս նաեւ ուղեւորութեան զանազան գաւառաց առաքումներն եւ տեղական սպառումը չեն պարունակուիր վերի քանակութեանց մէջ.

Գոնեաքի գործարանին ընդհանուր [illegible] երկիրներուն մէջ 1,000,000 ֆրանքի արժողութեան. ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՆԵԱՔ 600,000, ՇԻՇԻ ՀԱՄԱՐ ՑԱՄԱՐ ՏԱԿԱՌԱՑ ՄԷՋ: Երաշխաւորութիւն զուտ խաղողէ հարազատութեան 100,000 Ֆրանք. այն գործարանին մէջ կը պատրաստուին նաեւ անուշ ըմպելեաց ի լոր տեսակները խաղողի հարազատ ցքէ. Ցոյց ընտիր տեսակներ եւ եւրոպականներու հետ մրցելու կարող: Նոյնպէս տակառներով ընտիր Ռոմեր եւս կը վաճառուին:

ԳՈՐԾԱՐԱՆ «ՍԱՄԻԼՈՍ, (ԱՑԳԻ)». Ի ՊԻՐԷԱՅ «ԱՊՈԼԼՈՆԻ» ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ԿԻՑ. 773

ԻԼԱՆ ՊԱՇԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Սէլիմիյէ գըշլասը հիւմայունընտա մէվճուտ կիւլաբէ Փիրուխմ խուլէճէկինտէն միւլազըմըսընա Թալիպ օլանլարըն գըշլաս հիւմայունը մէջլիսի Թօփեր լիվա գումանտանլըղը տահրիրաթնէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր. Նօ. 34 2—3

ԿԱՀ ԿԱՐԱՍԵԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐ

[illegible] Թիւ 27 և Մէյտան [illegible] Թիւ 14

[illegible] Պոլսոյ Բիզա փաշա ճօկուշը Թիւ 27, մեր պաշտօնեայներէն հմուտ անձ մը ըլլալով այցելել տուած ենք Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Փարիզի, Լիոնի, Լոնտոնի, Իտալիոյ և այլ տեղերու գործարանները եւ հետեւեալ ապրանքները գնած ենք կանխիկ:

Թանիշէ զանազան կերպասներ, տպածոյներ, մէկ կտորէ Թանիշէ կալերտոններ, Թաղիներ, հնդկական կալերտոններ, մոմազօտ կտաւներ եւ այլն: Կահ կարասեաց համար մետաքսեայ կերպասներ (պրօքաթեր, մետաքսեայ Թանիշներ, ռենսեայ «ռէբս», «ֆանթէզի» եւլն. ծաղկեմկար բանուած Թանիշներ, բուրդէ «ռէբս» եւ այդ կարգի կահ կարասեաց յատուկ կերպասներ: «Բլիւշներ», վարագոյրի համար Թիւլեր, սաւաններ եւլն: Նոյնպէս այդ կարգի լաւ տեսակէ ապրանքներ: Համոզուած ենք թէ մեր այս ապրանքներու տեսակի, լաւութեան եւ աժանութեանը համար պիտի արժանանանք հանրութեան համակրութեանը: Յարգոյ յաճախորդաց համար Բիզա փաշա խան գտնուած վաճառատունէն զատ Պապը Սէրասքէր ճատտէսի Աճէմեանին տակ Թիւ 14 ուրիշ վաճառատուն մըն ալ բացած ենք: Այդ երկու վաճառատանց մէջ պաշտօնի կոչած ենք մէկ քանի ճարտար կահագործներ: Կը սպասենք որ ազգը հասարակութիւնը բարեհաճի այցելել մեր մթերանոցները:

810 15—30

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Ց. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

[illegible]

Թէյի, լօգումի, հէլվայի, խավեարի, բէհէլի, խանձէի, շաքարի, սիկառի, Թուղթի և այլ բաղում պիտոյից յատուկ տուփեր նոր և գեղեցիկ ձեւերով և գոյներով:

Լուսավառութեան յատուկ լապտերներ, տան վերաբերեալ ամէն տեսակ կահեր, պարտէզի դոյլեր, լուացարաններ, եւլն. եւլն. եւրոպական ճաշակաւ ներկուած:

Դիւրամատչելի ամենուն:

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք թէ՛ Պոլսէն և թէ գաւառներէն փութով և ճշդութեամբ կը կատարուին: 719

Պահճէ-Գաբու, Բասիմ Բաշա խանի դէմը:

Օ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՐԻՍԹԻԴ ԲՈՒՍԻԿՕ
ՓԱՐԻԶ

Վաճառման դրութիւնը
ՓՈՔՐ ՇԱՀՈՎ ԵՒ ՑՈՅԺ ՎՍՏԱՀԵԼԻ
Բացարձակ է ՊՕՆ-ՄԱՐՇԷԻ վաճառատուններուն մէջ

Պօն Մարշէ վաճառատուններն իրե՛նց նիւթերուն մէջ ունին ամէնէն կատարեալ, ամէնէն ճոխ և ամէնէն վայելուչ Թերթ և ճանչցուած են՝ [illegible] առաւելութիւններ ընծայող թէ տեսակին լաւութեամբ և թէ իրենց ապրանքներուն իրական աժանութեան կողմէ:

Պօն Մարշէի վաճառատուններն աշխարհիս ամէնէն ընդարձակ, ամէնէն բարեկարգ և ամէնէն լաւ կազմակերպուած վաճառատուններն են և կը ներկայացնեն Փարիզի ամէնէն նշանաւոր հետաքրքրական տարակայներէ մին:

Պատրաստ նիւթերու ցուցակները, նմոյշները, ալպոմներն ու օրինակները ձրիապէս կը ղրկուին խնդրողներուն:

Պօն Մարշէ վաճառատունն աշխարհի ամէն կողմն առաքումներ կը կատարէ և ամէն լեզուով կը թղթակցի:

Այն առաքումները որք կրնան թղթատարական հակերու միջոցաւ կատարուիլ, առանց փոխադրութեան ծախուց կ'ըլլան այնքան հակերով որքան 50 անգամ ֆրանք որ կը պարունակէ կանխիկ վճարուած յանձնարարութիւնը:

Մինչեւ 100 ֆրանք արժէք ունեցող ապրանքները (բաց ի կարասիներէ և տեղ բռնող նիւթերէն) ձրիապէս կը ղրկուին մինչեւ այն նաւահանգիստ ուր [illegible] պիտի դրուին, կանխիկ վճարեալ յանձնարարութեանց համար 100ին 5 եւ 7 առ 100 տոկոս համար որոց սակը ապրանքը ղրկուելէն ետքը կը վճարուի:

Պօն Մարշէ տունը մասնաճիւղ և ներկայացուցիչ չունի ոչ ի Ֆրանսա, ոչ օտար երկրի մէջ, և կը խնդրէ իր յաճախորդներէն որ զգուշանան այն վաճառականներէն որք իր անունը կը գործածեն շփոթութիւն յառաջ բերելու համար:

ՏԻԳ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
1 ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշքշուէ լինորի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ դարմանումն ամէն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց:

(Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր: 114

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

[illegible] Լիվերփուլ և Նիւ-Եորք միջեւ

Շոգենաւք	Տոնոց	Շոգենաւք	Տոնոց
[illegible]	7718	[illegible]	4845
[illegible]	7718	[illegible]	4551
[illegible]	7391	[illegible]	4574
[illegible]	7268	[illegible]	2409
[illegible]	5507	[illegible]	3888
[illegible]	5517	[illegible]	2136
[illegible]	4808	[illegible]	2948
[illegible]	4567	[illegible]	2144
[illegible]	2448	[illegible]	539
[illegible]	1678	[illegible]	1370
[illegible]	1619		

Դիմել առ ԹՕՄԱՍ Ք. ՃՕԼԻ գործակալը
Thomas C. Joly
Ալեքսանտրիա խան, Թիւ 40

47 [illegible]

ԴԻՇ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻ

Տօքթօր Ալիքի ջերմային հիւանդութեան, [illegible] որ անխառն բաղադրութիւն մ'է զուտ [illegible], է գաանեաժամ և ապահով կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յատուկ [illegible] վայրերու ջերմոտ կլիմային [illegible] և տաքկանեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն [illegible] յաջողութիւնն [illegible] կը խանգարեն [illegible] ջերմն և տարափ, Թաղած ջերմ, պարբերական ջերմ, ընդհատուող ջերմ, [illegible] և հրատապ տենդեր:

[illegible]

[illegible] կը ծախուի [illegible] Ամերիկեան դեղատան մէջ ի Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 614

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ու ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաւ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible]

Նաւավարձի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
[illegible]

477

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ իր կեդրոնատեղին, Պանք փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Վիի»	»	114,500,000

Ի. Կ. Պոլիս, Ընկերութեան գործակատար՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ.

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Պալըքլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ: 690

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

TRIPLEX IN UNUM SANITAS
VIANDE
QUINA
PHOSPHATES

ՔԻՆԱՅՈՎ
ՄՍԻ ՀԻՒԹ
ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Ամենազօրաւոր կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամէն փափուկ անձինք:

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յատ անհրաժեշտ նիւթերով:

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, փորձառութեան, Հիւծման, երկար ապաքինման, եւլն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար [illegible] ենթակայ են մեր օրերս:

ԼԻՈՆ,—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց 14—ԼԻՈՆ 438

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕՀԻՒՍԹ ՔԱՅԵԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թ. 86. Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամէն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով:

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը Թափի՞ն, մազերու արմատները Թուլցած են կամ կը Թափի՞ն: Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօայել Վինտզօրի ջուրը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան առեղծն այն, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու Թափիլն եայլն. Այս դեղ, որուն տեղը չգտաւ արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է: Անլուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է: Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն, առանց որ և է ծախքի: Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորապէս վարսավիրաներու և դեղագործներու քով:

Վիէժինի վարդի ալկոլին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ: Այս եւս կը ծախուի Ռօայել Վինտզօրի ծախուած տեղերը:

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց
Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ չքանշան՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Քսան տարուան յաջողութիւն յԻտալիա, յԱմերիկա, ի Հնդկաստան, յԱրեւելս և յԵգիպտոս.—Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մելպուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 1873ի Վիեննայի մի [illegible] ցուցահանդէսներուն մէջը:

ՖԷՌՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ ստամոքսահական ամենէն ծանօթ պիտըրըն է:—Շատ բժիշկները կը յանձնարարեն երբ զգուշական դարմանական ճահճային երկիրներու տենդերու, տարափներ հիւանդութեանց և քոլերայի:

ՖԷՌՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը:

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ պիտըրըներէն և ամէնէն գերազանց, կ'առնուի ամէն օր ճաշէն առաջ երբ ախորժաբեր: Ջուրէն յետոյ, ապխտ մարսողական է: կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինիի, Սելցի ջրոյ և խաճուէի հետ:

ՖԷՌՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով:

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԷՔՔԻԱ 2218

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Նյ. 1/13 [illegible]
» 2/14 [illegible]
» 3/15 [illegible]
» 3/15 [illegible]
» 4/16 [illegible]

[illegible] Նոյ. 214 [illegible]

605

ԱՌԱՋՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
[illegible]: Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ
ԹՕՄԱՍՕՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և Ընկ.

Շոգենաւք	Թօնոց	Շոգենաւք	Թօնոց	Շոգենաւք	Թօնոց
[illegible]	2000	[illegible]	1600	[illegible]	3200
[illegible]	3000	[illegible]	5600	[illegible]	1700
[illegible]	3500	[illegible]	2200	[illegible]	1500
[illegible]	2800	[illegible]	1900	[illegible]	1000
[illegible]	2000	[illegible]	2800	[illegible]	2800
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	4400
[illegible]	2200	[illegible]	3000	[illegible]	3200
[illegible]	2000	[illegible]	7000	[illegible]	3000
[illegible]	3900	[illegible]	1200	[illegible]	3500
[illegible]	2600	[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3500	[illegible]	2300	[illegible]	4000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	3200
[illegible]	2000	[illegible]	4200	[illegible]	2000
[illegible]	2700	[illegible]	2200	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	1300
[illegible]	2500	[illegible]	1500	[illegible]	3000
[illegible]	3400	[illegible]	3000	[illegible]	1200
[illegible]	2500	[illegible]	1500	[illegible]	2800
[illegible]	2600	[illegible]	4300	[illegible]	900
[illegible]	1800	[illegible]	5500	[illegible]	5000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	5000
[illegible]	2000	[illegible]	3100	[illegible]	3600
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	1000
[illegible]	3200	[illegible]	3000	[illegible]	200
[illegible]	2600	[illegible]	5000	[illegible]	200
[illegible]	800	[illegible]	4500	[illegible]	140
[illegible]	700	[illegible]	3000	[illegible]	190
[illegible]					8000
[illegible]					5000
[illegible]					8100

Եէկօ շոգենաւը, Նաւապետ Մուր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած պարպած եւ Օտեսա ուղեւորած է.

Ոտրքէնօ շոգենաւը, Նաւապետ Քըր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 13ին եւ 27ին հոս կ'սպասուի:

[illegible]

Դիմել առ Ց. ՀԷՆՑ ԵՒ ՈՒՈՏՍ
[illegible]
Թիւ 17-18. [illegible]
858 [illegible]

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ և Մէտիթէռանէի միջեւ բանող շոգենաւք

Շոգենաւք	Տոնոց	Շոգենաւք	Տոնոց
[illegible]	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3350	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ.
[illegible] խան
ՃԻՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 [illegible]

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

համար ալ պէտք է միշտ կարգ կանոն պահել կերակրոց մէջ։ Նախ և առաջ փոքրիկ տղայոց վնասակար է որ և է պտուղ, մանաւանդ տհաս պտուղները և ոգելից ամէն տեսակ ըմպելիներ․ խմորեղէնները և անուշեղէններն ալ գրեթէ առհասարակ վնասակար են տղայոց․ փոքրիկ տղաները միշտ ուտելու բաղձանք ունենալով, պէտք է զսպել զանոնք առանց անոնց ամէն կամքը կատարելու և ուզածնին տալու, ապա թէ ոչ շատակեր կ'ըլլան և իրենց բոլոր կենացը մէջ կերակրոց ընտրութեան չափի պահպանութեանը մէջ անկարող կ'ըլլան․ եթէ տղան սովորած ըլլայ խիստ շատ կամ յաճախակի ուտել, անշուշտ ունակութիւն մը կը դառնայ իրեն և չարունակ կուզէ որ իր կամքը կատարել տայ․ Նոյն իսկ եթէ զուրկ ըլլայ ո՛և է զրօսանքէ կամ աշխատանքէ, այն ատեն յաճախ ուտելու ցանկութիւն ցոյց կուտայ առանց երբէք կերակուրի պէտքը զգալու։ Ուրեմն պէտք է որ տղայոց՝ իրենց փոքր հասակէն սեռեալ որոշ ժամերու մէջ ճաշել սորվեցնենք, հակառակ պարագային՝ անոնց ստամոքսը որ դեռ եւս խիստ փափուկ է, կը խանգարի և կը վնասուի։

Ընդհանուր կանոն մ'է սա թէ՝ երբ մանկան առաջակողմեան ատամունքը կամ աղօրիքը դուրս ցցուած են, այլ եւս պէտք է անոնց փոքր առ փոքր կարծր ուտելիքներ տալ․ մանուկը երբ նոր կ'սկսի կերակուր առնել, առաջին անգամ պէտք է տալ անոր քիչ քանակութեամբ վառեակի կամ դառնուկի մսի ջուր առանց իւղի, մէջը քիչ մը հաց փշրելով, յետոյ կէս եփած ձու և այսպէս հետզհետէ տալու է աւելի կարծր կերակուրներ, ինչպէս ակռաները երբ ընդունակ են կերակուր ծամելու և փշրելու՝ կարելի է տալ անոր փոքր ինչ վառեակի կամ թռչունի լաւ եփած միս․ վերջապէս երբ ակռաները ամբողջացած են, այլեւս կրնանք տալ անոր լաւ պատրաստուած բուսական և կենդանային կերակուրներ։

Մէկ ու կէս կամ երկու տարեկան քնքշաղողջ տղայք սովորաբար ուտելու և խմելու ցանկութիւնը կը յայտնեն միշտ, այս պարագային մէջ կրնանք տալ անոնց քիչ մը հաց և քաղցր կաթ կամ թէ երախան եթէ չէ կարող չոր հաց ուտել, քիչ մը մսի ջրով կամ կաթով թրջած հաց և կամ զայն չաքար ջուրի մէջ թաթխելով տալ․ այս միջոցին կրնանք տալ անոնց պանէն (Բիսքօթ) և արարօթ՝ մսի ջրով կամ կաթով եփուած և շաքարախառն։

Աւելորդ չեմ համարիր անգամ մ'ալ կրկնել թէ պէտք է ամէն կերպով աշխատիլ որ տղայոց ճաշելու ժամերը որոշեալ ըլլան և թէ գլխաւորաբար վնասակար ուտելիք և ըմպելիքներէ հեռի կեցնելու է զանոնք, վասն զի կը տեսնեմ՝ թէ ծնողաց շատեր սովորութիւն ըրած են իրենց փոքրիկները գրկելով սեղան բերել և տալ անոնց ինչ որ կուտեն իրենք, մերթ ընդ մերթ գինի, օղի և ուրիշ այս տեսակ գրգռիչ ըմպելիներ ալ կուտան անոնց, ինչպէս և սուրճ, թէյ, գարեջուր, մրգօղի եայլն, և այսպէսով կը վնասեն իրենց խեղճ փոքրիկներուն․ շատեր չեն կրնար նշմարել յառաջ գալիք վնասները, որովհետեւ վնասը տակաւ առ տակաւ կսկսի և երբեմն ալ շատ կանուխէն։

Եօթ տարեկանէն վար եղող տղու մը տրուած ամէն տեսակ ըմպելեաց առաջին արդասիքն՝ անոր ամբողջ ոսկրներուն ընդարձակումն է, հետեւաբար տղուն աճումը կ'արգիլուի և այս վնասն աւելի ծանր է երբ անգամ մը սովորութիւն ըլլայ տղուն․ ուստի ծնողաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ սա իրողութեան վրայ թէ աչքի առաջ ունենալով այս յառաջ գալիք վնասներն զգուշանան անկէ, նաեւ պէտք է զգուշանալ այնպիսի բաներ տղոց քով ուտելէ և խմելէ որք անոնց համար վնասակար են միշտ։

Ասոնց վրայ այս ընդհանուր տեսութիւնը ընելէ վերջ, յառաջիկայ յօդուածով մ'ալ պիտի խօսիմ խոհանոցներու, կերակրոց պատրաստութեան և ամաններու, մրգեղէններու, կերակրոց երկար ժամանակ նոյն վիճակի մէջ պահելու եղանակներուն վրայ։

ՏՕՔԹ․ Ց․ ՍԱՆՏԱՃԵԱՆ

Մալկարա

ՄԱԼԱԹԻԱ

ԴԻՐՔԸ․—Տորոս և Անթիտորոս լերանց շղթաներուն գրեթէ չորս բլրոցը միջեւ ընդարձակ տափարակ դաշտի մը վրայ կառուցեալ է Մալաթիան․ ծովի նման լայն հորիզոն մը ունի 30-40 ժամէն աւելի շըրջագծով։

Քաղաքէն ութ ժամ հեռի Հասան-Պատրիք կոչուած գիւղաքաղաքէն եթէ ակնարկ մը նետենք այդ ընդարձակածաւալ դաշտին վրայ, հրաշագեղ տեսարան մը կը պարզուի մեր աչաց առջին․ ամբողջ ծառաստան մը կը ներկայանայ Մալաթիան, Եփրատն ալ իր մանուածապատ շրջանով անոր ոտքերը կը թրջէ․ բայց երբ յառաջանանք քիչ մը, յուսախաբութեան մը կ'ենթարկուինք, քանի մը քարտէզ ու թըթենիէ զատ բան մը չը տեսնելով։

Նախ հին Մալաթիան կը մտնենք որ արդի քաղաքէն 2 ժամ հեռի հիւսիսային արեւելեան կողմն է եւ հիմա բոլորովին աւերակ, որոյ մէջէն տակաւին կը նշմարուին բազմաթիւ հին՝ սակայն չքեղ մզկիթներ, կիսակործան աշտարակներ, եկեղեցիներ, քրիստոնէից և թրքաց գամբաններ, հաստաբեստ ջրապար ծառեր, փլած, փլփլած պարիսպ մը և այլն եւն․ գրեթէ 100 տուն բնակիչ ունի․ օդն առողջարար ու հողը բարեբեր է․ ճեմավայր՝ խիստ շատ, ամէն կողմ ծառեր, թութեր, արծաթափայլ առուակներ, պարտէզներ, ձորեր, ծործորներ և անհամար մարգագետիններ։

700 տարի առաջ բուն քաղաքն արդի տեղն է եղեր․ այդ թուականին ահռելի երկրաշարժ մը զայն հիմնայատակ ըրած է մէկ վայրկեանի մէջ եւ փլատակներուն տակ 40,000 մարդիկ ոչնչացուցած է․ ժողովուրդն այդ երկրային պատուհասին ի տես բոլորովին ճարահատ, շուարած կը գաղթէն վերոյիշեալ վայրը, որ հիմա Էսկիշէհիր կը կոչուի․ երկրաշարժի ցնցումները չղթայի օղակի նման ալ իրարու կը յաջորդեն․ խել մը մանր մունր ցնցումներէ ետք 133 տարի առաջ Էսկիշէհիրն ալ կ'աւերէ․ վերջապէս 55 տարիէ հետէ եկած հաստատուած են իրենց նախկին այգիներն եղող հիմակուան քաղաքը։ Բոլորովին պատմական վայր մըն է հոս, եթէ ափ մը հող պեղեն, շատ մը հնութիւններ կ'ելնէ։ Հնախոյզ եւրոպացիներ այս տեղերն այցելած, պեղումներ կատարած եւ հազարաւոր էջերէ բաղկացեալ ֆրանսերէն և լատիներէն գրքեր յօրինած են, «ԱՆՍԻԷՆ ԽՈՒՐՈՒԱՐ ՏԸ ՄԷԼԻԹԻՆ, ԽՍԹՕՐԻԱ ՄԷԼԻԹԻՆԷՆՍԻՍ» որք Թանգարանաց մէջ կը պահուին հիմա։

Մալաթիան շատ մըն ալ անուններ ունի և այս անուանց նկատմամբ անթիւ աւանդութիւններ կը յեղեղուին ժողովրդեան բերնին մէջ, Մալաթիա, Մելիտինէ, Ասպուզը, Զըրպուզը, Պարզուզը, Զարմուզը, Թէճրէարաֆ և այլն և այլն։

Մինչեւ չը մտնէք քաղաք, տուն մը չը տեսնար, որ գեղապճնուած ըլլայ բնութեան հրաշալիքով․ ամէն տուն ունի իր յստակ ու զով ջրոյ ակը կամ աղբիւրը, աւազանը, շատրուանը․ տանց առջին բակ կամ բուրաստան մը, ետին ալ ծառաստան մը կայ, զոր էյէ կը կոչեն․ ասոնք Տերմէնի գետին ջինջ ջրով կ'ոռոգուին։ Տուներն երկյարկ են և կը բաղկանան ձմեռանոցէ մը, հիւրանոցէ մը, նկուղէ մը (խըզն) և պատշգամէ մը (այվան)։ Բուրաստանները երփներանգ ծաղիկներով, վարդերով, մանիշակներով զարդարուած են․ քաղցրանուագ թռչունք թութերու վրայ թառած կը գեղգեղեն անդադար, քաղաքացիք ի ծագել արեգական գեղգեղիչ սոխակներուն, սարեակներուն հետ կ'արթննան, բուրաստան կ'իջնեն և առաւօտեան իրենց մեղմ ալեւոն կը խառնեն անոնց հեշտալուր դայլայլեաց․ գարնան՝ զով սիւգ մը, որ կը գգուէ ալիքն ու ծաղիկը, համեստ մանիշակն ու երկնապիչ անբիծ շուշանը, կը չքէ յարաժամ և երկրաշարժին տուած դառնութիւնները մասամբ կամոքէ․ թէեւ բարձրաբերձ ծառերը դոյզն ինչ հողմարգել են, բայց նոր գեղ մը կ'աւելուն Մալաթիայի հրապուրիչ դիրքին վրայ։

Քաղաքին հարաւային Արեւմտեան կողմը փոքրիկ անտառակ մը կայ, որոյ մէջէն խոխոջելով և խիճերու մէջէն ոստոստելով կը սողոսկի արծաթափայլ վտակ մը, գետինը զմրուխտի նման կանանչ սփռոց մը փռուած և պտղատու անթիւ ծառերով, թութերով ողողուած է։ Սքանչելի, դիւթական վայրեր են նաեւ Հօղլուխը, Զէրնէքը, Զրմիտին, Պապուխտին, Օրդուզին, կանանչազարդ պուրակներ, որոց ամէն կողմէն ականակիտ առուակներ կը հոսին, կը կարկաջեն։

Ամառուան տօթագին երեկոյները, մարդիկ խումբ խումբ փոքր շրջանակներ կազմած, բաքոսն ու միզմիզին (ծիրանի) սակառը մէջերնին առած կը խմեն ու կ'երգեն տխուր ու մելամաղձիկ՝ որք մարդուս ջիղերը թունդ կը հանեն․ մին կ'ողբայ իր ամբողջ ընտանիքը, փլատակներու տակ մնացած, միւսն իր ծերունի հայրը հեռու երկիր պանդխտած։

Վճիտ ու ականակիտ 13 գետակներ ունի գրեթէ Մալաթիա, Խարատայ, Տէրմէ սուեռ, Փունար պաշը և այլն և այլն․ եթէ կանգուն մը հողը փորես, ակ մը կը բղխի ընդոստ․ բազմաթիւ մանր ջրվէժներ կաթնամայն փրփուրներ ցայտեցնելով իրենց հեշտօրոր ճողբիւնը կ'արձակեն։ Ստորքի բուսած տեղը իրարու վրայէ երեք հսկայ կամուրջներէ երեք գետեր կ'անցնին։

8000 տուն բնակիչ ունի որուն 2000 տունը քրիստոնեայ է․ մեծագոյն մասը հայ, քիչ մըն ալ բողոքական, կաթոլիկ և լատին։

⁂

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ․—Ամէն տան վրայ նշան մը թողած է երկրաշարժը․ երբեմն թաղեր բոլորովին հիմնայատակ ըրած է, տանց ոմանց որմերը փլցուցած, ոմանց դուռը անաղարտ՝ սակայն ներսը բոլորովին աւերած է և ոմանց ալ միայն ծխնելոյզը ոլորած է տանեաց վրայ։

Ցնցման պահուն, —որուն միամսեա արձակուրդիս միջոցին ականատես եղայ,— երկրի տակէն գոռցեա թնդանօթի ռումբ մը կը խուսափի, իր սաստիկ խոժոռ ձայնը, թոմբիւնը արձակած․ ապա ծառերը կը սկսին մեհաղոյն երկրպագել, ալիքի նըման տատանիլ․ շուները կը կաղկանձեն, թռչունք աղետաւոր կը կարկաջեն,— կարծես անբան անասունք ալ կը նախզգան աղետաբեր պատուհասը,—ձեռքիդ պատառը գետին կ'իյնայ, մանկամարդ կիներ կը մարին, դեռատի մանկունք «վա՜յ մարիկ» կ'աղաղակեն, գողդոջ ծերեր առ Աստուած կը գոչեն։ Լեռներ ուրուականներ կ'ըլլան կարծես, որոնք իրարու ձեռք բռնած հրեշային պարեր կը յօրինեն․ ամբողջ Մալաթիան օրօրոցի նման կ'օրօրի․ շատ լեռներ պառաւեր, երբեմն քարեր բամպակի նման կակուղցեր և ժայռեր փշուր փշուր են եղեր։ Կ'ըսուի թէ երբեմն գիւղերու տակէն, վեց ամիսէ հետէ, անվերջանալի անիւ մը կը դառնայ անդադար իր առանցքին վրայ։ Խարապ բուսած գիւղը իր քով գտնուած լճէն ողողուեր ու բոլորովին անյայտացեր է․ միայն հովին իր ոչխարներով արօտավայրը մնացեր ու ազատուեր է։

Ժողովուրդը ահաբեկած, շուարած է․ ամէն սիրտ տխուր ու ամէն դէմք տժգոյն է․ միայն՝ վրաններու տակ կծկտած, երկրաշարժին սկզբնական պատճառները կը նկրտին կերպ կերպ մեկնել՝ և արտառոց գուշակութիւններ կ'ընեն որք մերթ կը կատարին զուգադիպաբար և ահա սարսափը կը ջլատէ հոգիկան ու մարմնական իրենց համակ ուժը․ դառն երազներ կը խանգարեն իրենց անուշիկ քունը երբ չըլլայ ձմեռը, այն տաժանելի օրերը, զորս անցուցին և պիտի անցունեն․ չունին ոչ ինչ ապաւէն բայց եթէ Աստուածն ու գըթառատ Վեհ․ Սուլթանը որ Իր անհուն բարեխնամութեամբ անկեալին ձեռք կը կարկառէ յարաժամ։

Այն ահաւելի գիշերը որ ամէն Մալաթիացւոց սրտին մէջ տխուր յիշատակ մը թողուցած է, գրեթէ հրաշք մըն ալ տեղի կ'ունենայ։

Երկու թոմպուլիկ աղջիկներ մին 5, միւսը 2 տարեկան, ցնցման պահուն մեծը պզտիկին ձեռքէն կը բռնէ կառքով հարս կը տանին կոր ըսելով և պատի մէջ բացուած խոշոր պատուհանի մը մէջ կը նստին, տուներնին կը փլչի, հայր, մայր, եղբայր ամէնքը կը մեռնին փլատակաց տակ և այդ ծաղկաթի աղջիկները կ'ազատին։

Մալաթիայի շրջակայ լերանց գագաթանց վրայ բացորոշապէս կը տեսնուին նախապատմական դարուց հրաբխային բեկորներ։

Կարողութիւն ունեցողք տախտակէ խըցիկներ (պարագա) կը շինեն, անձերնին ցուրտին ու փուքին դէմ պատսպարելու։

⁂

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՒ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ․ — Հայք ունին երեք եկեղեցիներ, Ս․ Աստուածածին, Ս․ Յարութիւն և Ս․ Երրորդութիւն անուամբ։ Ժողովուրդը պարզասէր, հիւրասէր և եկեղեցասէր է․ այգուն կանուխ երեկու խուռն բազմութիւն մը կը խռնուի եկեղեցիները, որք վրաններու տակ են և ծերերու զառամած ու մատաղատի մանկանց վարդամոյն շրթներէն մրմունջներ կը սաւառնին առ էն, իրենց հոգիին մէկ պապակն յագեցնելու։ Ութ քահանաներ կան որոց մէկը միայն պարզ հասարակ ընթերցանութիւն մը կըրնայ ընել․ գրեթէ բոլորն ալ անգիտակ են իրենց խորհրդաւոր պաշտօնին վեհութեանը և փակեղնին ալ կողմնակի կը ծռեն միշտ։

Ուսման ու գիտութեան համը տակաւին չեն առած․ սակայն ջան ի կուրծ, ոգի ի բռին կաշխատին, հինգ դպրոցներ ունին, երեքը մանչերու, Մայր, Արամեան և Ներսէսեան և երկուքն ալ աղջկանց, Գայեան և Սանդխտեան։ Նիւթական չէնքերն ըստ բաւականին լաւ են, բայց ուսմունքը թերի։ Իւրաքանչիւրը գրեթէ 120 ական ուսանող եւ 3ական ուսուցիչ ունի։ Մասնաւոր շրջան մը չունին վարժարանք․ ծաղկոց եւ կրթարաններու կը բաժնուին․ կ'աւանդուին թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն, հայերէն, թրքերէն և ֆրանսերէն այն ալ թերի կերպով։ Տարեկան 108ական ոսկի ծախք կ'ըլլայ որ եկեղեցեաց սնտուկներէ և աշակերտաց թոշակներէ կը հայթայթուի։ Թաղային վարժարան մըն ալ կայ որ Արամեան վարժարանին մէկ մասնաճիւղը կը համարուի, 70 աշակերտ և 2 վարժապետ ունի։

Մալաթիացի մանուկը վառվռուն է, անոր թարմ այտերուն վրայ բացորոշապէս կը փողփողին բալույն ու ճշմարտին շողերը․ աշխոյժ, մտացի ու աշխատասէր են․ եթէ հայրերնին հոգ տանին անոնց բարւոք դաստիարակութեանը, Մալաթիոյ արդի կրթական վիճակը ընդհուպ կը բարւոքի թէեւ ցայս վայր ունեցած չեն օրինաւոր, խղճամիտ դաստիարակ մը, սակայն ժողովուրդը տակաւ կը սթափի իր տգիտութեան խոր թմբիրէն եւ այժմէն ծիրանի յոյսեր կը սածեն իրենց վարժարանաց ներկաները եւ մտադիր են շրջակայ գաւառներէ կարող, վարժ ուսուցիչներ բերել ապագայ սերունդը դաստիարակելու։

Ա․ Ե․ ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Այսր անդի

ԽԱՂԱՄՈԼՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

Այս օրերս, փարիզեան Ակումբի մը մէջ ծագած գայթակղութիւններուն առթիւ, խաղի վրայ շատ կը խօսուէր։ Յիշեալ Ակումբին ամենէն ջերմեռանդ յաճախորդներէն մէկուն կը հարցունէին թէ աշխարհիս առաջին հաճոյքը ո՛րն էր։

—Խաղի մէջ շահիլը, պատասխանեց։

—Իսկ երկրո՞րդը, հարցուցին ժպտելով։

Խաղամոլը պահ մը մտածելու երեւոյթ ունեցաւ։

—Իրա՛ւ որ, գոչեց, խաղի մէջ կորսնցնելը։

Ամէն մարդ այս կարծիքէն չէ․ սակայն, խաղը մեծապէս տարածուած է․ ամէն դասակարգերու մէջ մտած է զանազան ձեւերու տակ։

Մարդ երազած է չուտով հարստանալ, իբր մոգական գաւազանի մը հարուածովը։ Եթէ բաղդն յաջողի, մարդ փոքր չափով կը գոհացունէ իր ախորժակները որք բաբեկարգ քաղցրենիին համար միշտ մեռեալ տառ պիտի մնան։

Եւ խաղամոլ մը ի՛նչ բանի կարող չէ իր կիրքը գոհացունելու համար։ Վերջերս կը պատմուէր Պ․․․ կոմսին պատահարը, որ վէպի կը նմանի։

Պ․․․ կոմսը երկու տարիէ ի վեր ամուսնացած էր գեղանի կնոջ մը հետ։ Առաջին տասնըութն ամիսները, մեղրալուսինը տունին մէջ պահած էր զայն․ բայց կոմսն ի սրտէ խաղամոլ էր և, արդէն վեց ամսէ ի վեր, արտօնութիւն ստացած էր ճաշէն առաջ Ակումբ երթալ, և իրիկունն ալ մինչեւ ժամը տասնըմէկ։ Ասիկա չափաւոր էր, բայց չէր բաւեր իրեն, և կը մտածէր ազատութեան յաւելուած մը ձեռք բերելու միջոցին վրայ՝ առանց ընդդիմանալու կնոջը բաղձանքներուն։

Ի՞նչպէս ըներ։

Իր ննջասենեակը յարակից էր կոմսուհիին ննջասենեկին, և գրեթէ ամէն գիշեր տիկինն ալ Պ․․․ ոտքին ծայրին վրայ կոխելով անկից կ'անցնէր՝ իր յարկաբաժինն երթալու համար։

Իրիկուն մը, կոմսը սովորականէն աւելի կանուխ տուն դարձած էր, սաստիկ գլխու ցաւ ունենալուն տրտնջալով․ կնոջը ճակտէն համբուրած էր և թոյլտուութիւն խնդրած էր անկից որ անմիջապէս իր սենեակը քաշուի, բան մը որ իսկոյն շնորհուած էր։

Ժամ մը ետքը, կոմսուհին կը մտնէ իր ամուսնին սենեակը նայելու համար թէ բանի մը պէտք ունի՞։

Կոմսը կը քնանար՝ վերմակներուն մէջ փաթթուած, երեսը պատին․ շնչառութիւնն իսկ չէր իմացուեր։

—Հէք բարեկամ, կ'ըսէ կոմսուհին․ վիճակը աղէկ է սակայն։

Անոր վրայ կը ծռի, և վերմակին մէկ ծայրը վեր առնելով, շուրթերն անոր ճակտին կը դպցունէ։

Բայց մէկէնմէկ ետ կ'ընկրկի, մեծ աղաղակ մը կ'արձկէ և նուաղած գետին կ'իյնայ։

Կոմսուհին մօմէ արձան մը համբուրած էր։

Այս հանճարեղ միջոցին դիմած էր ամուսինը․ ամէն գիշեր, արձանը կը պառկեցունէր իր անկողնին մէջ, եւ իր ծառային մեղսակցութեան շնորհիվը, Ակումբ կը վազէր, ուսկից առտուն միայն կը դառնար,—գրպանները միշտ դատարկ։

Երեւակայելու է տիկին Պ․․․ի կատաղութիւնը։ Ամուսնալուծում կը պահանջէ։ Եւ ահա թէ ինչպէս Պ․․․ կոմսը, թղթախաղերուն սիրուն համար, ոչ միայն դրամն, այլ կինն իսկ կորսնցուց։

ԿԻՆ ԳԱԶԱՆԱԶՈՒՍՊԵՐ

Մանամարդ գազանազուսպ մը, վերջերս Փարիզ հասնելով, մտադիր է վտանգաւոր պայքարներու ձեռնարկել ընդդէմ երեք առիւծներու, որք ամենէն կատաղիներէն են։

Սոյն գազանազուսպ կին իր գազաններուն վանդակին մէջ պիտի մտնէ պարունկի հագուստով։ Խարազանով չէ որ կուզէ զսպել զանոնք, այլ պարով։ Տեսարանը նոր է։

Կը մնայ գիտնալ թէ առիւծները կաքաւի դիւթութենէն հմայուելու բնութիւնն ունի՞ն։

Այս խաղերուն առթիւ Փարիզի մէջ կը յիշուին մէկ քանի հռչակաւոր գազանազուսպ կիներու անուններ, որոց մէջ Նումա-Հավաժինը։ Եւ ամէն մարդ կը հարցունէ «Ո՞ւր է Նումա-Հավան։» Կ'երեւայ թէ մեռած է․ վագրէ մը կերուած ըլլալու է կ'ըսեն։

Նումա-Հավան ալ իր ժողովրդականութիւնն ունեցաւ։ Յոյժ գեղեցիկ կին մըն էր, սքանչելի կազմով, որ իր վանդակներուն մէջ կը մտնէր զարմանալի յանդգնութեամբ։

Շատ անգամ մէկ խօսքով կը հանդարտեցունէր գազանները։ Այս գազանազուսպին մէկ շնորհը սա էր որ կը հրապուրէր մանաւանդ, և շուներու պէս կը վարուէր իր առիւծներուն հետ։

Նումա-Հավա անուններ տուած էր իր առիւծներուն։ «Հեկտոր», «Մառկօ» կը կոչէր զանոնք, և կուգային, կը պառկէին իր ոտքերուն տակ, կամ թէ թոյլ կուտային որ կախարդութեան այդ իշխանուհին նստի իրենց գաւակներուն վրայ։ Մանաւանդ շատ կը գուրգուրար Մառկօին հետ, որ այնքան հանդարտ, այնքան անուշ էր․ Պրիւթիւսին մօրուքին թելերը կը քաշէր․ մատները խոթելով կը բանար Հեկտորին կլափը, զոր կը բանար ու կը գոցէր կաղնեբեկի մը պէս։

Մեծ էր յաջողութիւնն այն կնոջ որ այս վտանգաւոր խաղերը կը կատարէր, մէկ օրուան մէջ մինչեւ եօթն անգամ կրկնելով զանոնք։

Սակայն, վաղուց վախէն առաջ եկող անփութութիւնը չունէր․ գիտէր իր ահարկու բարեկամներուն սիրոյն ի՛նչ ըլլալը․ անգամ մը խածած էին ազդրը, ուրիշ անգամ մըն ալ վիզը․ ձեռքին վրայ խորունկ սպիներ կային։

—Ասոնք, կ'ըսէր, առիւծի համբոյրներ են։

Պատմած էին թէ անիկա մանկամարդ հնդիկ իշխանուհի մըն էր Նումա-Հավա անուն, որ, գողցուած մանուկ, մեծցած էր ճունկլաներուն մէջ։ Ճշմարտութիւնն այսքան վիպային չէր։ Նումա-Հավա փոքր գեղջուհի մըն էր անուս, որ հաճոյք կը զգար տօնավաճառները շրջելով․ սիրահարեցաւ գազանազուսպի մը որ Բեռնէ կը կոչուէր, որուն հետ ամուսնացաւ․ անոր խաղերուն մասնակցելու համար․ նախ օձեր հմայեց, յետոյ առիւծներ զսպեց։

Նախազգացում ունէր թէ վագրերէն դժբախտութիւն պիտի գար իրեն։ Արդարեւ սոսկում մը ունէր անոնցմէ։ Վագրը առիւծին պէս չընտելանար․ կը ցատքէ խարազանին տակ, բայց կ'ընդվզի ամէն մարզանքի դէմ։

Նումա-Հավաի կարծիքին համեմատ, գազանները չէին զսպուիր իրապէս, այլ կը սոսկան։ Երբ նոր գազան մը ունենար, ութ օր հանգիստ կը թողուր զայն, յետոյ, առտու մը, կատաղի և խարազանը ձեռքը՝ վանդակ կը մտնէր։ Երեք չորս փորձերէ ետք, հանրութեան կ'երեւար իր նոր գազանին հետ։

—Վախ չզգալ և յանդգնութիւն ունենալ, կ'ըսէր Նումա-Հավա, ամէն բան ասոր մէջն է։

Հրատարակուեցաւ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ՀԱՄԱՌՕՏ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԲՆԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆ․ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԱՑ
ԸՍՏ ԿԱԶՄԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳՐԻ
ՎԱՒԵՐԱՑՄԱՄԲ
Ուսումն․ Խորհրդոյ Ազգ․ Կեդր․ Վարչութեան

Աշխատասիրեաց
ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

145 էջէ բաղկացեալ սոյն պատկերազարդ դասագիրքն, որ կուգայ մեր Տարրական Նախակրթարանաց կարեւոր մէկ պակասը լեցնել, կազմեալ կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով։

Գինն է 100 Փարայ

Կը ծանուցուի թէ Տօքթ․ Վահրամ Ց․ Թորգոմեանի Բերայի մէջ ունեցած մասնաւոր դարմանատունը փոխադրուած է Բերա, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑԻ վրայ թիւ 96 ընդարձակ տունն, ուր հինգշաբթիէ և կիրակիէ զատ ամէն օր հիւանդ կ'ընդունուի ժամը 7էն 10 ը․ թ։ 766 24—24

Տես Գ․ երես Վ․ Բօյօլեան և Բըրգիկեան վաճառատան ազդը։

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԳԻՐՔ ՄԸ

Վարժարանաց մէջ շարադրութեան եւ նամակագրութեան դասերը գործնական ու հիմնական կերպով աւանդելու կարեւորութիւնն անժխտելի է, եւ ամէն ուսուցիչ, մանաւանդ հայ լեզուի դասախօսք անշուշտ պէտք զգացած են դասագրքի մը որ դիւրին եւ արդիւնաւոր եղանակաւ ուսուցանէ շարադրելու արուեստը։

Փորձը ցոյց տուաւ թէ այդ պէտքը լիուլի կը գոհացնէ Սմբատ էֆ․ Դաւթեանի պատրաստած ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՆՈՒՆ դասագիրքը։

Բնական գծագրութիւն, շահեկան նիւթեր, աստիճանական բաշխում եւ դասաւորում, մաքուր ու դիւրըմբռնելի լեզու՝ մասնաւոր առաւելութիւններն են այս դասագրքին։

Իսկ պարունակութիւնն է բազմակողմանի, 1. Շարադրութեան եւ նամակագրութեան հիմնական կանոններ, 2. Ընդլայնելի նիւթերու նախագիծեր, 3. Վայելչաբանական, շարադասական, լեզուագիտական գիտելիք, հարցեր եւ վարժութիւններ, 4. Տեսարաններու եւ պատկերներու վրայ շարադրելու օրինակներ եւ նկարագրութիւններ, 5. Նախադասութեանց եւ բառերու կապակցութեան վրայ հրահանգներ եւ որ ի կարգին։

Մէթոտը շատ պարզ է եւ բնական, ճի՛շդ ինչպէս կ'ընեն նոր ոտք ելլող տղու մը․—ձեռքէն կը բռնեն եւ կամաց կամաց քայլ փոխել կուտան։ Այս է նաեւ գրքուկիս դրութիւնը—տղան աստիճանաբար, քայլ առ քայլ առաջ տանիլ, միշտ ծանօթէն յանծանօթն անցնիլ, գիտցածը զարգացնել՝ ինքնաբերական աշխատութեամբ, առանց ո՛ եւ է ճնշման կամ յոգնութեան, առանց մեքենական, անգիտակից եւ ամուլ ճիգերու։

Այս դրութեամբ, աշակերտը քիչ ատենի մէջ կը սկսի իրենց գաղափարներն ու զգացումներն վայելուչ ու անսխալ կերպով ի գիր առնուլ, գիտակցաբար գործադրելով քերականական, համաձայնական, շարադասական եւ վայելչաբանական օրէնքները։

Դասատուաց եւ առանձին ուսանողաց համար օրինուած է նաեւ ԲԱՆԱԼԻ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆԻ։ Այս Բանալին որ ուրոյն տպուած է վիմագիր, կը պարզէ դասաւանդման եղանակն, կը պարունակէ հրահանգաց եւ նիւթերու ընդլայնումը, եւ շատ պիտանի ծանօթութիւններ եւ գիտելիքներ գրելու արուեստին վրայ։

Յանձնարարութեանց համար դիմել կեդրոնատեղին, թիւ 11, Դագաքէքէր խան, Պահճէ Գափու Համիտիյէ Թիւրպէսինին կից)։ 652 13—20

ՄՕՍ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Բէըթ շոգենաւը դէպի ամսոյս 11ին Լիվըրբուլէն աստ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

ՄԻՍՔԷԹ

Երուանդ եւ ընկերաց խնամքով այս անգամ զուտ խաղողէ պատրաստուած եւ ո՛ր եւ է վնասակար նիւթերէ բաւ ամենայնի զերծ լինելով ստամոքսը զօրացնելու եւ ախորժակ բանալու ատոր ժեանց համար բժշկաց կողմանէ խիստ [illegible] օղին եւ մաստիքան՝ ՄԻՍՔԷԹ մա անուամբ եւ կնքեալ շիշերով ու որոշեալ [illegible] ի վաճառ հանուած են հետեւեալ տեղերը։ Ի Ղալաթիա սոմ․ Պանքային կարգը Եաւուզ Իզզէտոյին էֆէնտի խանին տակ Միքրէթի մթերանոցը եւ մայրաքաղաքիս հանրածանօթ ըմպարանները։ Բերայի նշանաւոր գարեջրատուները։ Ղալաթիա Գօմիւրճօն խանին մէջ Փօլոս աղայի ճաշարանը։ Վօյվօտա փողոց թիւ 92, Քիլըքճիլէր փողոց Խաչիկ աղայի թիւ 27 ճաշարանը։ Մանտըրգըլար փողոց Արթին աղայի թիւ 199 զբօսարանը։ Մումխանէ փողոց թիւ 111 Մակազէն Իւիւս խանութը։ Թօփխանէ ծխավաճառ Եանիի թիւ 1 խանութը։ Կամուրջին վրայ Վօսփորի շոգենաւերուն նաւամատոյցը Սթէֆանի ճաշի Գօսթիի խանութը։ Եէնի Մահալլէի նաւամատոյցին դէմ թիւ 12։ Ի Պոլիս Հասօբուլօ խանի կից Մէնձեսա փաշա խան թիւ 24։ Մեծ Շուկայ Մահֆազաճըլար փողոց Թօբամրլեանի թիւ 29 ճաշարանը Բերա Հաճօպուլօ շուկային մէջ թիւ 10։ Ղալաթիա Սէրայի կից թիւ 57։ Ղալաթիա Սէրայի դէմը փողոցը Քըլըտիի թիւ 6 խանութը։ Հալէպ Չարշըսի մէջ Օննիկ աղայի ճաշարանը, Մեծ Փողոց շարաբավաճառ Հաճի Սարիմ աղայի թիւ 54 խանութը, Թարլա Պաշի Սերովբէ Անանեանի թիւ 40 մթերանոցը։ Ի Գում-գաբու Սթասիօն ճամուխի նպարավաճառ Հաճի Միհրան Աղայի թիւ 21 խանութը։ Ի Լանկայ Թուլումպա Մէյտանի Մարտիրոս աղայի թիւ 113 զբօսարանը։

Հետզհետէ բացուելիք մթերանոցներն ալ պիտի ծանուցուին կարգաւ։ 691

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
ԵՒ
ԳՐԱՏՈՒՆ
Գ․ Պաղտատլեան
Սուլթան-Համամ ճատտէսի թիւ 14։

ԸՆՏԵԼԱՐԱՆ
ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ
ՆՈՐ ՈՃՈՎ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԵՒ ԽՃԱՆԿԱՐԱԳԻՐ
ԱՅԲՈՒԲԵՆԷՆ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԵՏՔ
ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ
ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆ

Անհատական նոր ոճով ընթերցարան մը, որ Քերականի տաղտկութիւններէն կ'ազատէ մանուկները եւ, շնորհիւ պատկերներու, աւելի եւս կը դիւրացնէ հեգելու աշխատութիւնը՝ ծանօթ եւ ընտանի բառերու վրայ։

Ոչ եւս պէտք կայ Քերականի Պատկերին անմիջապէս ետքը Ընտելարան պիտի տրուի։ Մանուկը ալ տաղտուկ չպիտի զգայ մեքենաբար հեգելով անիմաստ եւ խորթ բառեր․ ընդհակառակն եւ իրաց պատկերներ առ աչօք ունենալով ի ձեռն ամենահարազատ եւ բնազդական բառանցն, կ'ընդունի մանկան մտաւոր զարգացման եւ կ'առաջնորդէ զնա ծանօթէն յանծանօթն։ Ընթերցանութիւնը անձուկ, մեքենական գործ մը չէ հոս, ոչ ալ նիւթերը վերացեալ եւ տղոց անծանօթ․ ընդհակառակն իրենց մօտ, իրենց շուրջը գտնուած եւ ամենուրեք հանդիպած նոյն իսկ զբօսալի աշխատութիւն մ'որով տղայը անզգալապէս թէ՛ պիտի վարժուի ընթերցման եւ թէ պիտի ստանայ ծանօթութիւններ ամենայն ճիւղերու վրայ։

Պատկերներու, տպագրութեան, թղթի եւայլ ամէն մասերուն գեղեցկութեան համար բան մը խնայուած չէ։

Գին 2 դահ․

Կեդրոնատեղին Պաղտատլեան Գրատուն, Սուլթան Համամ թիւ 14, եւ Գրասենեակ Սմբատ Դաւթեանի, Գազաճըլար խան թիւ 11։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
Ն․ ԱՆԴՐԻԿՄԵԶՕ
Ի ԲԵՐԱ Ի ՊՈԼԻՍ
Մեծ փողոց 283 Սուլթ. Պայազիտ [illegible] 99

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ գոհացնելու համար Բերայի եւ շրջակայից բազմաթիւ յաճախորդներս, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ բարեկամներս որք արդէն կրցած են գնահատել իմ լուսանկարչական աշխատութիւններս, մեծ լուսանկարչատուն մը հաստատեցի ի Բերա։ Այս նոր հաստատութիւնը լուսանկարչական առաջնակարգ հաստատութիւններու հաւասար դիրքի մէջ դնելու եւ զայն արժանի ընծայելու համար բերացիներուն, ոչ մէկ զոհողութիւն չեմ խնայած։ Գործառնենականներս ունին վերջերս հնարուած գործիներ եւ անոնց այլազան մանրամասնութիւններն, այնպէս որ ամէն մարդ կրնայ իր լուսանկարն հանել տալ իր ճաշակին համեմատ, ամենէն պզտիկ ձեւէն մինչեւ բնական մեծութեամբ։

Երեսնամեայ փորձառութիւն մը եւ լուսանկարչական գործիներուս բազմազանութիւնը երաշխիք մըն են թէ իմ բլիշէներս լաւագոյնս պիտի յաջողին։

Այս բաժիններու ճշդութիւնն ստուգելու համար կը բաւէ այցելել իմ լուսանկարչատունս եւ, եթէ փափագ յայտնուի, փորձ մը հանել տալ լիապէս համոզուելու համար։

Լուսանկարները կը յաջողին թէ՛ մշուշապատ օդին եւ թէ պայծառ օդին։

Գիները համեմատաբար չափաւոր են։

822 19—100

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՄՊԷՐԻ

Սիրքէ խըմլ օլունմագ իւզրէ միւզայէտէ օլունաճագ օլան 1,000 գըրշ խըզլըմըն պէհէր գըրէշի 44 փարատա Թալիպի հօհօլ սինտէ օլուպ իհալէ Թըշրինը սանիի րուզմինին 8ինճի բազար էրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն էրթէսի կիւնի 100ոտ 5 թէնզիլի գապուլ խիլէճէկ ճիհէթիլէ իթթաւինա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ․ 35 1—3

Նիզամիէ թաւնիլկ խաւրէսի հասըլաթընտան էվամիր սիմ մէճիտիյէ 19 ղըշ․ օլարագ Նիզամիյէ Խազինէսինին 309 սէնէսի նամընա օլան մաթլուպաթը սուրէթինտէն մահսուպը իճրա գըլընմագ իւզրէ Փիրուխթ օլունաճագ օլան 100,000 գըրէ իճէ քըրէյին պէհէր գըրէշի 12 փարատա Թալիպի հօհօլ սինտէ Թըշրինը սանիի րուզմինին 8ինճի բազար էրթէսի կիւնի գարարը գաթի իսի վիրիլէճէկի վէ էրթէսի 100ոտ 5 գամմ գապուլ օլունաճագը ճիհէթիլէ իթթաւինա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ․ 36 1—3

Նիզամիէ թաւնիլկ խաւրէսինտէ 309 սէնէսի Թըշրինը սանիսի իպթիտասընտան սէնէյի մէրգումէ քեանունը էվվէլ ղաեէսինէ գատար հասըլ օլաճագ գապա քըրէյին պէհէր գըրէշի 10 փարա 35 սանթիմտէ վէ ինճէ քըրէյին պէհէր գըրէշի 11 փարա 35 սանթիմտէ վէ բազմոլուն պէհէր գըրէշի 14 փարա 35 սանթիմտէ վէ խալիս չէվիրենինին պէհէր գըրէշի 4 վէ գարամօղուն 2 փարատա իխթիրասը Թալիպի հօհօլ սինտէ օլուպ Թըշրինը սանիի րուզմինին 8ինճի բազար էրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնի 100ոտ 5 գամմ գապուլ օլունաճագը ճիհէթիլէ իթթաւինա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ․ 37 1—3

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 345, ՊՕՆ ՄԱՐՇԷԻ ԴԻՄԱՑԸ

Գալֆօբուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանելու հասարակութեան թէ Փարիզէն ստացած են կանանց համար մեծաքանակ նորաձեւութիւններ, ինչպէս, շրջազգեստի համար յոյժ գեղեցիկ մետաքսեայ կերպասներ, բուրդէ բազմազան կերպասներ, չուխայ, բլիւշ և ուրիշ շատ ճոխ նիւթեր՝ բարձր նորաձեւութեան վերաբերեալ։

Գալֆօբուլօ եղբարց տունը նպաստաւոր կերպով ծանօթ է հասարակութեան իբրեւ ընտիր եւ լաւ նիւթ մատակարարող․ հիմայ, Գալֆօբուլօ եղբարք փափագելով որ իրենց ապրանքներ աժանութեան կողմէ ալ նախամեծար համարուին հասարակութենէն, շատ չափաւոր գիներ նշանակած են։

Այս տունը մասնաւորապէս կը յանձնարարուի իր այն սիրուն մետաքսեղէններուն համար, որոցմով հարսի զգեստներ կը շինուին։

860 ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ ՇԱՏ ՉԱՓԱՒՈՐ 10—20